

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
 Scrierile nefrancate nu
 se primesc. Manuscripte
 nu se retrimit.

INSERATE se primesc la AD-
 MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
 următoarele Birouri de anunțuri:
 în Viena: M. Duker Nachf.
 Max. Augenthaler & Emerich Lesser.
 Heinrich Schalak. Rudolf Mosse.
 A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
 în Budapesta: A. V. Goldber-
 ger, Ekstein Bernat. în Ham-
 burg: Maroyli & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 riă garmond pe o coloană 6 or.
 și 30 or. timbru pentru o pu-
 blicare. — Publicații mai dese
 după tariful și învoiașă.

RECLAME pe pagina a 8-a o
 seriă 10 or. sau 30 banf.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 17)

GAZETA iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se primumeră la toate ofi-
 ciele postale din țară și din
 afară și la d-nii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare
 Târgul Inului Nr. 30, eteșit
 I.: Pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Ca dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
 luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
 v. a. sau 15 banf. — Atât abo-
 namentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 90.—Anul LXII.

Brașov, Sâmbătă-Duminică 25 Aprilie (7 Mai).

1899.

In ajunul Sinodelor.

Mâne se vor întruni la Sibiu, la Caransebeș și la Arad Sinodele ordinare anuale ale arhidiecesei gr. or. din Transilvania și ale dieceselor sufragane din Bănat și Țera ungu-răscă.

Nici-odată, de când funcționează, pe baza statutului organic aceste corpuri reprezentative eclesiastice, ele n'au întâmpinat o situațiune mai grea și mai amenințătoare pentru constituțiunea și interesele de viață ale bisericei.

Multe s'au întâmplat de trei-deci de ani, de când prin statutul organic devenit lege s'a pus temelia organizațiunii autonome pe base constituționale a bisericei române gr. or. din Transilvania și Ungaria. În legătură cu atacurile și prigonirile îndreptate în contra limbei și naționali-tății române s'au făcut mai ales de vr'o două-deci de ani încote multe și diferite încercări de a restringe, a știrbi și a subsăpa dreptul de au-tonomiă al bisericei noastre. Dintre toate însă măsurile cele mai nouă luate de guvernul și legislațiunea un-gurăscă cu privire la dotarea și la supraveghierea clerului nostru, sunt cele mai grave și amenințătoare pentru dreptul de autonomie și pen-tru independența celor două Metro-polii române.

În deosebire în ce privește Sinodele eparchiale gr. or., cari se vor deschide mâne, în Duminică Tomii, li-se impune de a lua poziția hotărâtă față cu legea (art. XIV: 1898) privitoare la întregirea venitelor preoțesci, precum și față cu ordonanța cea mai nouă a ministrului de justi-țiă, prin care preoțimea noastră se pune sub paza poliției de stat. Cu alte cuvinte, Sinodele au să chib-zuască și să hotărască, decât biserica română gr. or. poate să primască ori

nu ajutorul de stat oferit în condi-țiunile puse de lege preoților săi lipsiți, și sub modalitățile ce le pres-crise legea și amintita ordonanță mi-nisterială. Căci e învederat, că bi-serica, ca organism autonom, nu poate sta nepăsătoare față cu nisce măsurii atât de însemnate și grave pentru viitoarea ei dezvoltare.

Să lămurim puțin starea lu-crului.

Legei privitoare la întregirea ve-nitelor preoțesci i-a premers legea dela 1893 (art. XVI) prin care s'au regulat salariile învățătorilor. Atunci s'a dis, că statul e gata a întregi și salariile învățătorilor dela școlile noastre confesionale, însă numai sub anumite condițiuni, prin cari se sta-bileau un amestec al guvernului în conducerea școlară și se puneau în-vățătorii sub o deosebită suprave-ghiere polițienăscă în baza §-lui 13 al acestei legi, care arată casurile când un învățător se face vinovat de noul delict al „direcțiunii contrare statu-lui“ și în care casuri avea să-și piardă dreptul la ori-ce ajutor de stat. Față cu această lege, care ame-nința în grad mare autonomia școl-ară, biserica a cerut dela comunele sale să facă tot posibilul pentru a satisface din mijlocele lor proprii ce-riințelor legii, ca să încunjure cere-rea de întregire a salariilor învăță-torescilor dela stat.

După cinci ani a urmat legea amintită pentru dotațiunea preoților. Ea urmărește tot aceeași tendință, ca față de învățătorii: Guvernul oferă ajutorul numai așa, ca prin el să subjuge pe preoții, care i-l cer și tot-odată să aibă un amestec re-lativ la disciplinarea lor în paguba dreptului de autonomie al bisericei. Scopul este același: de a pregăti destrămarea organismelor noastre au-tonome și de a face astfel un pas

înainte pe calea contopirei și a ma-ghiarisării.

Deosebirea este numai în faptul, că legea din urmă e mult mai vi-tregă și mai asupritore decât cea dintâi. Prin aceea, că legă ajuto-rul nu de beneficiu, ci de persoană, și face cu puțință, ca preotul să pri-mască ajutor, decât-l cere, și în con-tra voinței și fără scirea autorității sale superioare, ea deschide ușile ne-ascultării, nesupunerii, nedisciplinei și a vrajbei în biserică. Ministrul lucrăză cum vré și dă ajutor cui vré. Mai mult însă, îi stă în voia orî și când de a retrace ajutorul dat pe baza unei simple denunțări, chiar și atunci, când autoritățile bi-sericesci ar declara, că preotul res-pectiv este om de omenia.

Lumină deplină face, în privința țintei ce o urmărește guvernul, or-donanța cea mai nouă dată pentru executarea legii. Judecătorii și pro-curatorii regesci vor avé, în puterea acestei ordonanțe, îndatorirea de a arăta ministrului ori-ce denunțatiune s'ar face în contra vr'unui preot de ori și unde asupra purtării sale mo-rale său politice, fără considerare decât este judecat ori nu. De aici urmăză, că un preot român, care ține la cinstea și omenia sa și care este credincios bisericei și némului său, n'ar pute să fiă sigur de ajuto-rul ce l'ar primi dela stat nici patru-deci și opt de ore, căci ori și când se vor găsi réuvoirori, cari pot face arătare în contra lui. Ar trebui deci să se arunce cu totul în bra-țele maghiarisatorilor și să se in-străineze chiar de biserică sa și de chiamarea lui în mijlocul poporului, ca să fiă aflat demn de a încassa mai departe arginții, ce i-se vor da din partea ministrului.

Autoritățile bisericesci știu prea bine câte a avut să sutere morala

și disciplina în biserică și numai de când așa numita milă împărătescă, de 25,000 fl. anual, se împarte de-a dreptul de către guvern. Sinodul din 1885 a respins acel ajutor de stat dat sub condițiunile puse încă de ministrul Trefort. Din nenorocire însă s'au aflat foarte mulți preoți, cari n'au respectat votul Sinodului și au cerut direct acel ajutor dela guvern.

Este acesta o dovadă tristă nu atât pentru lipsa materială, de care suferă mare parte a preoțimeii, cât mai mult pentru lipsa de pricepere și de pătrundere a acelor preoți rătăciți față cu interesele adevărate ale lor și ale bisericei. Guvernul un-guresc a făcut o încercare cu acea „milă“; decât nu se aflau dintre preoți atâția, cari să se abată dela cărarea dreptă a ascultării și a disciplinei bisericesci, anevioi ar fi cutezat să viă doi-spre-dece ani mai târziu cu o lege, ca cea din 1898. El a făcut atârător ajutorul anume dela cere-rea persoanei, în așteptare, că se vor găsi érași destui preoți, cari să-l cêră fără considerare la interesele cele mari ale bisericei.

Aparițiunea acesta întristătoare, fétul miseriei și al ignoranței, va da mult de gândit Sinodelor în ajunul hotărârii ce trebuie s'o ia. Ar fi însă o cumplită nenorocire, decât în fața unei întrebări atât de grave pentru biserică, întrebare de-a fi său de-a nu fi, Sinodele ar șovăi un moment mă-car în alegerea drumului și ar in-clina spre oportunism, adecă spre a face încercare de-a împăca capra cu varza. Așa ceva ar fi nu numai periculos de tot, dér ni-se pare chiar cu neputință, căci nu se pôte ca însa-și biserica, pentru a evita even-tuale conflicte în sinul său, să-și dê-rime cu propria ei mână temelia, pe care este aședată întréga ei esis-tență cu toate scopurile înalte mo-

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Decisiunea.

(După Uhland).

Pe cărarea cea bătută
 Unde dorul mă purta,
 O să trecă și acuma,
 Zimbitore, draga mea.

Florile o 'mbrățișeză
 Cu parfumul lor ceresc,
 Fluturi, paseri printre frunze
 Tote-i spun, că o iubesc.

Numai eu mânat de chinul
 Drăgostei tot rătăcesc,
 Și la stéua stelei mele
 Nu cutez ca să privesc.

Nóptea-i martora durerii
 Ce m'apasă ne'ncetat,
 Umbra plopilor din vale
 Luna 'n cerul înstelat.

Sunt decis! — Voi aștepta-o
 Ași în cale-mi va veni,
 Și în umbra cea din vale
 Dulci cuvinte-i voiú șopti.

O să-i spun — dér, vai, ea vine
 Uite 'ncet și mlădiat —
 Haide să m'ascund mai iute
 O să-i spun eu altădat'.

La pórtă.

Te-am urmărit. La pórtă ta
 În ochii-ți am privit
 Și blândă fecioria ta
 În ei am întélnit.

Cu pașii repeși ai intrat
 Pe pórtă cea de fag,
 Eu m'am oprit, în urma ta
 Privind cu dor, cu drag.

Te-am aușit trecând ușor
 Prin curtea cea din dos,
 Atunci în suflet mi-a pètruns
 Un jalnic dor duios.

Și am privit îndelungat
 La gémul tău tăcut
 Pân' ce luna după deal
 Incet a dispărut.

Sebastian Stanca.

Testamentul lui moș Cârlig.

Schiță, de I. C. Panțu.

Caii cădeau de ostenelă și mer-geau greu, foarte greu mergeau bieții cai, căci în toiul verei e sumedeniă de muscăria și o ferbințelă de stai să leșini.

Deși ușoră era brișca în care mergeam, deși nu eram decât doi inși, totuși după lungul drum, cel făcuserăm dela mocirlósa Ialomiță până aproape de Dunăre, d'abia mai trăgeau bieteles dobitoce.

Chiar și noi eram obosiți.

Ostenela noastră era tot atât de mare, ca și monotonia Bărăganului, ba așa puté dice, că era și mai mare, de-ore-ce ne moleșiserăm cu totul, ne uitaserăm, că aveam puscile cu noi și priviam p'aci 'ncolo la cărdurile de gâsce sălbatică, ce sburau în șiruți pe deasupra noastră și la greóiele dropii, ce se înălțau de prin miriștea din apropierea căruței.

Trecuserăm prin nisce răstăvuri de porumb, cari forméază pădurile Bărăganului, și acum veniam cam la

deval, și aveam o mare mulțămire, unde vedeam, că brișca noastră merge aproape singură, și caii nu mai au greutate.

Locul se făcea din ce în ce mai încântător, căci ne apropiam de drumul, ce duce la Călărași, și se zăriau cele două cărciume, ce-s puse în calea drumetului obosit. Se vedeau mai multe caré încercate cu marfă pentru tég, se vedeau în iz-lazul din dosul cărciumei caii des-hămați, se aușiau clopotele cailor, cântece de lăutari și chiuitul chi-rigiilor, cari tóte adunate la un loc erau un contrast mulțămitor față de pirotela, ce apucă pe om în mij-locul Bărăganului.

Încă câți-va pași și ne oprirăm.

„Ne dăm jos“, dîse logofétul, cu care eram în brișcă, „ne dăm jos aici la puțul lui Cârlig, bem pu-țină apă, deshămăm o lécă și apoi fără să mai stăm la cărciumă por-nim spre casă“.

Aușind numele Cârlig, m'am impresionat de-odată, căci imi era cunoscut acest nume, era numele unui baci, ce-l sciam la unchiul meu

rale, religioase și culturale, ce le urmăresc.

Prin multe vijelii a trecut biserica română de vecuri. Răul ce i-a venit din partea dușmanilor ei, asupririle și prigonirile, ce le-a suferit dela ei, i-au adus multă stricăciune, dăr din acele suferințe s'a plămădit acel aluat, din care au eșit marii apostoli, cari au propovăduit apărarea nămolului și a legii strămoșesci.

Părinții Sinódelor se nu uite, că ceea ce sunt ei astăzi, au să datorască numai acestor apostoli, că praf și cenușă s'ar fi ales din aședmintele noastre sfinte, decât propăria noastră nu s'ar fi întrepus cu viața pentru drepturile încălcate ale bisericii, decât nu ar fi respins cu indignare ori-ce tocmeală, ori-ce invoială în paguba intereselor mari ale bisericii și ale nămolului, decât, în fine, n'ar fi fost gata să sufere mai bine ori și ce, până și fôme și torturi, decât ca să le tradeze prin cea mai mică concesiune făcută dușmanilor. Să nu uite de toate acestea părinții Sinódelor și când vor desbata grava întrebare din cestiune să-și facă înainte de toate datoria ca adeverați fii și reprezentanți ai bisericii, vină apoi ce va veni.

Revista politică.

Am fost amintit în numărul trecut de Duminecă, că dieta din Pesta se ocupă cu desbaterea proiectului de lege despre **judicatura Curiei în cauze electorale**. Desbaterea asupra acestui proiect a ținut mai bine de o săptămână și alaltăieri s'a sfârșit prin primirea lui de către majoritatea guvernamentală. A rămas, ca erî să se desbată și voteze și în a treia ceteră. Proiectul acesta are un paragraf, prin care se dispune, ca acei preoți, cari în biserică, ori la adunări religioase influențază asupra rezultatului alegerii prin amenințări cu răsplată, ori pedepsire religioasă, să fiă pedepsiți cu temniță până la 1 an și cu amendă până la 500 fl. Er cu închisore până la trei luni și cu lipsirea de drepturile politice pe un anumit timp vor fi pedepsiți acei preoți, cari folosesc la adunări ori procesiuni electorale lucrurile cinstite în biserică, ori de acele, cari se folosesc la slujba bisericăscă. — In contra acestui paragraf s'au ridicat mai ales deputații din partida populară, cari au provocat o lungă și infocată discuțiune. Nu mai trebuie să spunem, că paragraful din cestiune este îndreptat în contra

preoțimei, și prin el se face imposibilă libertatea preotului în luptele electorale. Cu toate argumentele puternice, ce s'au adus contra lui, paragraful a fost totuși votat.

*

Gazetele unguresci băjbăe de laude la adresa ministrului de comerț pentru o hotărare, ce a luat'o în favorul **maghiarisării numelor**, care este chemată a da un puternic impuls mișcării, ce s'a produs pe acest teren mai ales de doi ani încôce. Scim, că aprôpe toți funcționarii dela caile ferate de stat ungare au fost siliți a-și maghiarisa numele lor străbune. In urma acestei mișcări cu caracter provocător asiatic 2700 de impiegați la caile ferate și-au maghiarisat numele lor și al familiei lor, așa încât numărul celor maghiarisăți face aji 7601. Ministrul de comerț a dispus acum, ca pentru impiegații mai săraci, cari au familiă, să se dea un ajutor de 5000 fl, spre care scop a și votat din banii țării suma acăsta. Am fi ajuns așa-dăr așa departe, încât pe banii noștri să ne maghiarizeze numele, er acăsta se spune pe față și se laudă în public. Șovinismul maghiarisator devine sub „noua eră“ încă și mai îndrăzneț, el pörtă acum chiar pe cetea oficială a miniștrilor maghiari.

*

Ministrul unguresc de finanțe a prezentat în ședința de alaltăieri a dietei un proiect de lege despre **darea pe bursă**, prin care acăde se aruncă dare și asupra hărțiilor de valôre. Până acuma erau numai dări directe și de consum, de aici înainte vom avé și așa numita dare pe bursă. Darea acăsta a fost cerută prin un mare număr de petițiuni adresate dietei, ba în timpul din urmă mișcarea pentru darea pe bursă a luat întinderi așa de mari, încât guvernul s'a vădut silit a veni c'un proiect de lege asupra regulării ei, deși cercurile interesate ale așa numiților „cavaleri ai bursei“, cari strîngeau milioane și se îmbogățeau fără a plăti o para frântă după capitalele lor aședate în hărții de valôre, se făcuseră luntre și punte în potri va acăstei drepte măsurii.

*

Certei pentru egala îndreptățire a limbilor în **Austria** se pare, că i-se va da, cel puțin pentru un timp ôre-care, o soluțiune, care se mulțămescă măcar în parte pe Cehi și Germani. Se afirmă, că ministrul-președinte austriac contele Thun a hotărât a da o **lege de limbă** pe te-

meiul Ș-lui 14. Spre scopul acesta s'a dus și la Praga ministrul de finanțe *Kaizl*, ca să între în înțelegere cu bărbații de frunte cehi și germani și să-i înduplece a nu face opozițiă acestui plan al guvernului. Diarele cehice „*Narodni Listy*“ și „*Politik*“ publică nisce corespondențe din Viena, în care se afirmă, că însuși monarhul doresce publicarea acăstei legi.

*

Miercuri au fost convocate la București **Corpurile legiuitoare române** pentru a fi **disolvate** și a se rându **nouă alegeri**. Ministrul-președinte Cantacuzino a cetit mesagiul regal de disolvare, apoi a cetit decretul prin care se convôcă colegiile electorale pentru a procede la nouele alegeri. Alegerile se vor face pentru cameră în 27, 28 și 29 Maiu, pentru Senat în 1, 2 și 3 Iunie, er la 12 Iunie corpurile legiuitoare vor fi convocate în sesiune estra-ordinară.

*

Cestiunile coloniale, dăr mai ales proiectata ocupațiune în China, au provocat o **crisă ministerială în Italia**. Ministrul de externe Canevaro și-a dat dimisia, fiind-că a vădut, că nu pôte reuși cu planul său de ocupațiune în China. In urma dimisiunii lui, în 3 Maiu n. întreg cabinetul a dimisionat. Se fac încercări, ca noul guvern să fiă format tot de fostul ministru-președinte Pelloux. Până ieri însé n'a isbutit nici o încercare.

Pastorală de Pasci.

Escelența Sa părintele Metropolitan *Ioan Mețianu* a adresat cu ocaziunea S-lor sărbători ale Pascilor o pastorală atât către clerul și poporul credincios din arhidieceasa Transilvaniei, cât și către clerul și poporul din diecesa Aradului, în special.

Pastorală, după ce arată marea însemnătate a sărbătorii S-tei învieri, termină cu următoarele povețe:

Să ne ferim de rău și să facem bine; să nu lăcomim la averea, la casa ori la cinstea altuia, să nu ne dușmănim unii cu alții, ci din contră să fim cu dragoste unii spre alții, ajutându-ne unii pre alții în toate împrejurările, și mai ales în cauzele noastre comune seu obștești, precum sunt și afacurile bisericăscă și școlare, având pururea în vedere, că toate ale lumii acăsteia trec ca visurile și că numai fapta cea bună nu trece, și că numai prin fapte bune, plăcute lui Dumnezeu și ômenilor putem duce și în acăstă lume o viață tot mai bună și mai

cinstită, și tot numai prin asemenea fapte bune ne putem învrednici și dincolo de o viață fericită.

Dăr apoi fiind-că la toate lucrările bune, pe lângă nisuița noastră, și prelângă darul lui Dumnezeu, se mai cere o cumpanire înțeleptă, care se pôte ajunge numai prin desvoltarea și cultivarea puterilor noastre sufletesci în măsură tot mai mare, acăde prin **luminarea minții tot cu mai multă învătătură**: așa-dăr să ne silim și noi, iubitorilor, tot la mai multă învătătură și lumină, ca să putem cumpani mai bine lucrările noastre; ca să putem ține pas seu concurență cu celelalte popôre conlocuitoare; ca să ne mērgă și trebile noastre mai bine, cum vedem mergând ale altora cu mai multă învătătură; ca prin lucrările noastre de aici să ne facem vrednici și dincolo de o viață bună, fericită; ca așa nu numai aceste sante sărbători, dăr și celelalte zile ale vieții noastre să fie de bucuriă și de mângăere, precum și de bună speranță a fericirii celei vecinice.

Congregația comitatului Caraș-Severin.

In 3 l. c. s'a ținut congregația ordinară a comitatului Caraș-Severin, fiind vorba și de alegerea viceșpanului și a altor oficiali. S'a adunat lume multă, care de abia a încăput în spațioasă sală a comitatului. *Vișpanul* în mare gală deschide congregațiunea c'un raport presidisul, făcând istoricul evenimentelor mai însemnate din semestrul espirat.

Imediat face d-l *Coriolan Brediceanu* interpelare în cestiunea conflictului dintre notarii din cercul Bozovicu și dintre fisol-găbirul de acolo, demonstrând, că acel cerc pretorial necontent e espus la frecări și sfășieri desastrose ordinii publice, disciplinei și autorității amplotiaților publici.

Viceșpanul suplent Isseceț arată, că cauza e sub cercetare. — Urměză raportul viceșpanului. După învoirea comună se ceterse partea I-a unguresce, partea II-a românesce, căci se grăbiau de alegeri—banchet.

Dr. Stefan Petroviciu află, că lipsesce din raport o cauză foarte importantă — a colonisărilor — mai bine dis a nimicirei comunelor rurale esistente române prin colonisările unguresci, de dragul maghiarisării și a unificării statului. Decî de comune au rămas fără pământ, încât se crează un proletariat desperat. Reclamările n'au avut nici un succes, nici la guvern, nici la autoritățile comitatense. Trebuie să se lecuiească dela rădăcină acest rău, căci urmările nu put fi decât funeste. Propune, ca raportul viceșpanului să se ia la cunoscință numai cu adausul, ca să se scrie la înaltul guvern să dispună a împărți pământ și comunelor române statorite prin colonisări.

Puțul era nou și bine făcut. Avea o cumpănă de stejar pusă peste furcă tot de stejar, avea gardine de scânduri grôse și o gălătă nouă atârnată de un lanț de fer.

Curios îi vine să veđi așa ceva la marginea Bărăganului, când nici în satele de pe lângă Baltă nu poți da cu ochii de un puț așa bine alcătuit.

Eram dedat a vedé nisce puțuri păraginite, cu nisce furci și cumpane strimbe de salcie, cu nisce găleți jumătate putredite, atârând câte-o rôtă stricată de cealaltă parte a cumpenii, și o mocirlă strajnică jur împrejurul puțului cu băltoce de apă inverdită, de nu era chip se te apropii, căci și vitele intrau până la genunchi.

Pe Bărăgan de asemenea eram dedat a vedé puțuri și mai săracăcioc.

O gaură în pământ, o furcă de buturugă de vr'un metru, care servia drept scripēt unei funii grôse de pēr de cal, de al cărei cap era legat un burduf mare de pele argăsită.

De celalalt capēt al funiei era legată o gură de ham, la care trăgea din rășputeri un cal, ca să scôtă din puțurile adânci burduful plin cu apă rece.

De obicei pe la puțurile din Bărăgan, ca și câte-un pustnic de parte de mănăstire, se găsia câte-o mărțogă de cal, care par'că de bună voia venia la ham, când drumețul insetat se apropia de gura puțului. Er decât vr'un trecător începea să tragă singur burduful, la auzul scărțitului, ce se face la scôtorea apei, pustnicul cal ridica capul din bălăriile, unde păscea în liniște, era par'că nemângăiat, se apropia de puț, pleca urechile și devenea trist.

Asta a fost pricina, care m'a impresionat când am dat cu ochii de acest puț bine alcătuit, și când am auzit, că se chiamă puțul lui Cărlig.

„Care Cărlig?“ întrebai eu într'un târziu.

„Nu scii, că a murit moș Cărlig, baciul dela târla dela Căde“, răspunse logofetul.

„Bietul bătrân... a murit!“

* * *

Baciul Cărlig imi fusese pretin, era de neam din țera Bărsei. De băiat încă fusese pe la târla moșu-meu, mai întâiu ca mănător, apoi ca cioban și în cele din urmă, după mórtea moșu-meu ajunsese la unchiul meu. Nici că se putea altfel, căci nu-i venia lui la socotélă să se despartă de cile, ce le-a păscut în tinerețe și de prăsila lor.

Eu îl cunosceam ca baciul. Mi-aduc aminte, ca aji, când mă rătăcisem călare pe Bărăgan; mi-aduc aminte, ca acum, că neștiind încărău să apuc, mă necăjam cu calu, care era în neastemper și eu nu eram în stare să-l îndrept, căci nu găseam calea; mi-aduc aminte foarte bine, că uitându-mē jur împrejur, am zărit nisce ridicături și credēnd, că este vr'un cătun, seu discari colibe, apucau într'acolo.

De cătun nici poveste, căci era o târlă.

Mai multe bordeae, o magaziă de

jumătate în pământ făcută din gard de nuele, câte va coșare, alătura cu o strungă, care avea la o parte o șatră coperită cu stof, pentru scutirea mulgătorilor de arșiță și de ploia.

Era după prânđ. Trecuse mulsul și ciobanii plecaseră cu oile. Nisce câni lătrau.

Am înaintat până lângă stână, dădui bună ziua unui moș de vr'o 80 de ani, care sta lângă crintă și se ocupa cu stórcerea janțului din caș. Era moș Cărlig. Un om slăbănog și cam indoit dela spate, cu nisce sprâncene stufoase, pe cari nu le puteai vedea în continuu, de-ôre-ce bietul moș se uita mai mult în pământ. In cap avea o căciulă mare trasă peste urechi, așa că d'abia l-se mai vedea pērul cărunt, era îmbrăcat în nisce cióreci largi, cu o cămașă grôasă, încinsă cu un șerpar de o palmă și încălțat cu nisce opinci rău legate.

Moș Cărlig nu mă întrebă nimic, ci sta și se uita la mine. Cunoscea calul, căci era dela curte;

Vicespanul subst. Issecuț arată, că sub durata funcționării sale nu s'au întemplat colonisări, de-altounu acelea de-adreptul guvernului le indeplinește.

Dr. G. Dobrin nu e mulțumit cu răspunsul încolțit, căci decât zace la inima autorităților administrative interesul poporului — față de-o nedreptate atât de mare și un pericol iminent — trebuie făcut front chiar guvernului.

Continuând, trece la întrebarea, pe ce loc ar fi să se zidească teatrul în Lugos și arată izida cu sume mari pentru un loc cu deservire nepotrivit. Provocă deci intervenirea autorităților comitatense pe baza suprainspecțiunii. Issecuț vicesp. subst. n'are ce dice alta, decât, că cauza e rezolvată la orașul Lugos. Dr. G. Dobrin replică forte energetic.

C. Brediceanu sprijinesce propunerea d-lui Dr. Stefan Petroviciu și arată, că guvernul lucră pentru maghiarizare și nu din punct de vedere economic. Românii nu li a dat și nu voesc să le dea nici o palmă de pământ. Comunele din vecinătatea coloniilor noi au trăit mai înainte din pământul dat coloniilor, fără de acel pământ rămân ca peștele pe uscat. Deci guvernul, ce poate, maghiarizează prin școli, justiția, administrația și prin estirpare. Această cauză nu e de când e vicespanul supl. în oficiu, ci dela 1891 rană deschisă arjătoare, deci nici această scusă, nici apucătura cu directa dispoziția a guvernului nu scapă autoritățile noastre comitatense de a stărui la vindecarea răului acestuia; guvernul lucră după ideile aceluia, care s'a pușcat în Paris (Grünwald) pentru așa dîsa politică de stat și autoritățile comitatense la întrebarea guvernului: ce dice poporul român? răspund: Nimica! Firesce apoi, că se merge înainte fără cruțare. Noi însă vă dicem: Nimic nu se va alege din politica de maghiarizare, căci poporul sbiară în gura mare de desperare și voi nu mai puteți închide ușile dinaintea sormanilor. Are deci dreptate d-l Petroviciu, când înțețese de intervenire serioasă pentru sanarea acestei nouă forme de devastare, căci noi nu putem opri isbucnirea desperării, care se poate întempla mai curînd decât cum ați crede. D-vostre purtați numai pe buze „ocrotirea interesului poporului“, dără nu interveniți, desvînd guvernului adevărul curat, căci noi am fost de repetite-ori la miniștri și la fișpani — fără nici un succes. Faceți d-vostre ce recunoșceți și vedeți, că e drept și echitabil, căci altcum serviți numai ideii politice de stat, ce tînde la contopire, dăr nu spre binele, ci spre răul și ruina acestui popor.

Adam Rosa, preot în Leucusesci, sprijinesce propunerea d-lui Petroviciu și arată, că nedreptate se face bunului popor român. (Acest preot e decorat, purtător ordină a steagului antinațional — și tocmai comuna sa e mai greu lovită de colonisări.)

Fișpanul Pogany enunță ca conclus propunerea d-nului Dr. Stefan Petroviciu. (Aplause).

La comunicatele despre intrarea în oficiu a noilor miniștri Szell, Hegedüs și abdicarea lui Perczel, H. Bösz președ. partidului liberal propune a se vota o adresă de felicitare. A. Patyanszky fost fișpan și președ. al partidului „național“ (nemzeti) se alătură la această propunere.

C. Brediceanu: E frumos când un bărbat în comitat cu convingerile sale politice ca d-l Patyanszky face declarațiuni atât de ideale, dăr cum vine d-l Bösz a propune felicitare noului guvern, când tot el a propus în congregațiunea de astă-iană adresa către Banffy, ca să rămână la guvern?

Adresele aceste s'au făcut dela 1867 în continuu — dăr nici un guvern nu li-a lăsat urme sănătoșe despre împlinirea chie-mării sale. Ar fi păcat să mai anticipăm la o încredere. De altmîntrelea noul guvern și-a arătat arama — nimic nu a făcut prin ce am pute conchide serios la o schimbare a sistemului de mai înainte. Din contră, înhămarea sa la carul „ideii de stat maghiar“, la unificarea statului, enunțațiunea că politica față de naționalități nu se va schimba, ordinațiunea lui Wlassios contra preoților, susținerea ordinațiunilor Hieronimi și Perczel privitoare la disolvarea partidului nostru național român, întemnițările, procesele de presă, denegarea amnestiei pentru cei osândiți sub Banffy sunt tot atâtea motive de a nu spera mai nimic dela noul guvern.

Formula d-lui Szell cu „lege, drept și dreptate“ e seducătoare, dăr nu-i exactă. Legea trebuie să fiă după drept și după dreptate și preste toate să domnescă egalitatea. Legile și ordinațiunile făcute pentru nimicirea noastră națională și religioasă nu le vom recunoșce nici când de drepte și isvorite din dreptate.

Și apoi pe fostul ministru Perczel, Dumneșu să-l ierte, pentru ce să 'l mai tîmăiam? Pote pentru că a aflat formula din ordinațiunile ministeriale: că nu e iertată gruparea după naționalitate în Ungaria? Noi Românii ne-am câștigat dreptul a ne grupa ca Români, a forma naționalitate și individualitate politică dela Impăratul împăraților, dela Dumneșu din ceriu și nu dela vrednicul de Perczel, și cine se prinde cu Dumneșu — pierdut e.

Vorbitorul propune luarea la cunoscință a notișoărilor d-lor miniștri.

B. Muntean advocat în Oravița dice, că scialiștilor li-a ertat Szell I a Maiu și a iertat și colecta pentru Șaguna — decl să primim adresa.

C. Brediceanu replică, că scialiștilor — fiind-că nu's Români — li-a iertat, ér nouă nu — asta-i un motiv pentru părerea noastră.

Majoritatea primesce propunerea contrară.

La alegerea de vicespan: deputatul die-tal Avramescu propune și congregația primește în comisiunea de candidare 3 mem-

bri: Gyurgevits, Pop canonicul și Bösz, ér fișpanul designază pe alți 3, între cari pe protopopul Lugosului Dr. George Popoviciu.

C. Brediceanu face declarația în numele partidului național român, că nu ia parte la alegeri, fiind-că congregațiunea, alasă sub Banffy cu toate forțele de paralizare a voinței poporului — nu represintă poporul, ci e o adunare de oficianți subalterni, căci nu există oficianți comitatens senu de stat ca să nu fiă ales. Mai înainte ar trebui să se facă alegeri libere și atunci alegându-se vice-comite și fibrei — aceia pot apoi dice, că sunt aleși din încrederea poporului, respective a adevăraților săi reprezentanți.

Dr. George Popoviciu, protopopul Lugosului, între însuflețirea generală a Românilor declară, că mulțămesc d-lui fișpan pentru denumirea sa în comisiunea de candidare; dăr ca și până acum, și ați și până 'i va dărui bunul Dumneșu țile — totdeuna va rămâne adict aderent al partidului național român.

C. Poganyi fișpanul, deși își exprimă părerea de rău, că membrii partidului național român nu voesc a lua parte la alegere, asigură pe d-l protopop, că designarea D-sale în comisiunea de candidare a făcut-o ca să se arate atențiunea față de Români — cu cari speră că va limpeți cu totă bunăvoința și alte cestiuni — și de fel nu voesc să altereze, din contră respecteză convingerea politică a fiă-cărnia și rögă deci pe d-l protopop a primi a fi membru în comisiunea candidătoare, — ce a și urmat.

A urmat candidarea și alegerea: S'au ales: Fialka cu 280 voturi contra 38 a lui Marsoszky (din 600), fibrei s'au ales: la Orșova — Reiter, la Moldova — Biro J., la Teregova — Biro P.

Apoi a urmat: „Nagy aldomas“ — dăr de sigur au avut răgăseli la banchet pentru prea frumoșă și impunătoare ținută a Românilor, cărora le strigă încă-odată din inimă un: „Să trăescă!“

Alegerea de episcop în Arad. Folia bisericească din Arad a publicat circulara consistorială prin care se conchiamă Sinodul eparhial extraordinar pe țiuva de 2 (14) Maiu a. c. pentru alegerea de episcop. Actul este forte momentos, căci este de mare interes bisericesc și național, ca viitorul ocărmitor al diecesei celei mai estinse din metropolia română gr. or. să aibă un cap vrednic și credincios. Despre mișcarea și agitațiunea, ce domnesc în diecesă, acum în ajunul alegerii, ni-se scrie din Arad:

În fața viitoare alegeri de episcop al Aradului s'au făcut și se fac diverse combinațiuni. Unii susținînd principiul ansienității în oficiu vorbesc de candidatura părintelui archimandrit și vicar archiepiscopesc Il. Pușcariu; alții sunt pentru candidatura părintelui archimandrit și director seminarial Hamsea susținînd, că prin activitatea sa de 24 ani pe lângă episcopul

Mețianu, a învățat să cunoscă bine diecesa și toate păsurile ei; cei din grupul aradan, dis al „Trib. Poporului“, susțin candidatura archimandritului și vicarului episcopesc Iosif Goldiș. Ei fac mare velvă prin foia lor strigând, că nu le mai trebuie episcop din Ardeal, ci un ungurean și că „nu mai atunci vandalismul și destrăbălarea introduse de Mețianu în diecesă, vor înceta“.

Lumea serioșă se miră de aceste pătimășe isbucniri, se miră mai ales, că preținșii naționaliști Mangra și soți au dat mâna cu archimandritul Goldiș, ca să-l scotă episcop, și pe care odinioară — oând ca deputat guvernamental a votat pentru legile politice bisericesci, fiind singurul preot român, care s'a rupt de biserică și a mers cu contrarii — îl declarau de apostat și dușman al bisericeii. Iosif Goldiș a fost scos atunci afară nu numai din Sinodul eparhial al Aradului, ci și din Congresul național-bisericesc.

Cum vin acum tot aceia, cari l'au condamnat mai înainte pentru faptele sale, să-l susțină ați, și nu pe cale leală, vrînd să-i arete însușirile sale și să-l ridice, ci hulind și batjocurînd într'un mod ne mai pomenit pe cei ce au condus până acuma diecesa?

Așa se întrebă mulți, forte mulți, ér eu dice, că nu-i bine, când patima are cuvîntul întăit, și că fiind vorba aici de viitorul diecesei noastre, cu toții trebuie să avem în vedere numai binele ei, și fără de nici o patimă și hatar personal să ne dăm votul pentru acela, pe care-l credem mai vrednic și care ni a dat dovești, că a fost și este credincios bisericeii și nămului său.

Din Congregația comitatului Brașov. În adunarea comitatensă din Sâmbăta trecută, după interpelări urmînd raportul anual al vicespanului, acesta a amințit cu cuvinte călduroșe de recunoștință priincioșă activitate, ce a desfășurat-o timp de 22 de ani asesorul și protonotarul titular d-l Jordan Munteanu.

După aceea a urmat alegerea în posturile vacante și au fost aleși: Friderich Fischer, ca fisolgăbiru; Dr. Friderich Fischer, ca solgăbiru în cercul de sus; Ludwig Servatius, ca asesor la oficiul orfanal; Iuliu de Roll, ca al 2-lea; Dr. Szemsey Aladar, ca al 3-lea și Johan Heerter, ca al 4-lea vice-notar. Toți aceștia au fost propuși și susținuți de comitetul sășesc.

Mai însemnă, că din suma de 2292 fl. 47 cr., care a rezultat ca prisos din vîndarea obiectelor zălogite la oficiul de amanetare, s'au votat 4 stipendii de câte 300 fl. și 5 de câte 200 fl. pentru tineri sodali senu măestri, fără deosebire de naționalitate senu confesiune, din comitatul Brașovului, cari vor visita timp de un an o școlă senu un curs industrial special din străinătate, senu din țără și se vor aședă apoi în comitatul Brașovului.

Arad, 6 Maiu n. Adunarea generală a preoțimeii din eparhia Aradului întrunită astăzi a luat hotărîrea să exprime prin adresă Escelenței sale Domnului Metropolit Mețianu profunda recunoștință și grațitudine a preoțimeii din diecesa Aradului pentru înființarea, administrarea și augmentarea fondului preoțesc aradan.

pe mine nu mă cunoscea. „Să fiă vr'un logofet nou... nu se pote“, își gândia el. După câte-va clipe, în care m'a privit cu de-amăruntul, grăi în cele din urmă cu glasul lui subțirel, de par'că se chilălăia.

„Te-ași cunosce!“ —

Pomeni mai multe nume, ba că sunt cutare, ba că m'a mai vedut, dăr în sfîrșit vedînd eu, că nu gâcesce, i am spus cine sunt și m'am dat jos de pe cal.

Moș Cărlig luă calul de căpăstru, îl legă la umbra unui coșar, îi puse ceva dinainte și se întorse la mine.

El zimbă puțin, mă mai privi odată și apoi grăi:

„Adecă dumneata ești nepot boerului... scii, că aduci cu moșul dumnitale... Om bun... om bun!“

Bătrănu baci se însenină la față și încep să-mi istorisescă fel de fel de lucruri despre moșu-meu, de când ținea oile în Zănoga lui Martin și încep să-mi spună câte de toate din pățaniile lui, ér eu îl ascultam cu plăcere nespueă.

„Intră în stână și ia-ți ce ți do-

resce inima, ia-ți ce vrîi“, repetă el — „căci tot ce-i aici, este al Dumneavostre“.

Am intrat în stână, am aruncat ochii împrejur și mă miram de atatea de toate câte se găsiu înlăuntru. Am gustat puțin din dulceta dela stână, o bucățică de caș și de urdă dulce, apoi m'am aședat în gura stănei pe un scăunel.

Moș Cărlig umbla în rîndul meu, mă imbia să mai gust câte ceva, imi arăta de unde să iau, vorbea într'una, era numai veselă, unde mă avea oșpe.

Dela un timp bătrănu baci eși pe-afară să-și mai vadă de alcătuelile lui, ér eu din ușa stănei priveam la doi cățeluși tineri, cari stau alătura viriți în nisce burueni de grôza arșiței și a muscelor.

Moș Cărlig, după ce-și mai găta tréba, luă o trocuță, turnă nisce zăr în ea și fluera odată, așa că toți câinii îl înțeleseră.

Par'că ved cum năpădiră d'odată vre-o trei dulăi, care de care mai mare, și dădură năvală la trocă.

„Hodir“, strigă baciul, „Hodir la oi“, strigă a doua oră și câinii o luară care încărău.

„De ce va fi pus zărul în trocuță“, gândiam în mine și mă miram.

După câte-va clipe auđi un fluera mai ușurel, și de-odată veniră cei doi cățeluși, năpădiră la zăr și începură a-l sorbi cu lăcomiă.

Moș Cărlig se uita cu drag la cățelușii lui, cum mîncă și cum din lăcomiă se inhățau câte-odată.

„Sunt prăsilă din Zănoga“, grăi moșnegul, după ce căței sătui se traseră érăși în burueni. Începu apoi să laude apucăturile, ce le avea mama cățelilor și bunica lor Lușă pe când se găsia cu oile la munte. Trecu apoi la alte lucruri, mă întrebă din Ardeal, din satul lui din țera Bârsei, unde nu mai fusese de o grôză de ani și în cele din urmă ațintindu-și privirea la mine, se uita lung și nu mai dicea nimic....

Dela o vreme încep érăși vorba.

„Mai ia și acum feciorii la cătane, mai năcăjesc și acum lumea cu cătania?“ grăi moș Cărlig; își

scose apoi luléua din șerpar, o în, dopă cu tutun, își scose cremenea dăr negășind escă, se duse la foc, luă un cărbune de tizic în palma lui bătucită, îl învîrti de câte-va ori, suflă în el și îl puse în lulea.

„Ia și-acum, moșule, destulă jale pe bietele mame“, răspunsei și mă sculai de pe scăunel, căci par'că amorțisem.

„Rău lucru, boerule, rău de tot“, grăi bătrănu baci trăgînd mai repede din lulea, și sbăreind din nas voi să dice ceva, dăr băgă de sémă că i-s'a stins luléua și merse érăși la foc.

Desigur voise să-mi istorisescă necazurile lui cu cătania; destul, că după ce și a aprins luléua, își uitase vorba și încep să mă întreb de alte daraveri, ca omul impresionat, care nu scie cu ce să începă și cu ce să sfîrșescă.

Readucînd vorba despre cătania, imi istorisi, cum veniau la el aprôpe în fiă-care an o soră și un nepot, cum trebuia să le plătescă, să le dea

Dela Asociațiune.

Sibiu, 5 Maiu n. 1899.

Ieri, Joi, s'a ținut ședința ordinară lunară a comitetului central al Asociațiunii. Vă comunic din hotărârile mai importante ale acestei ședințe următoarele:

Se știe, la adunările generale ale Asociațiunii, comitetul împarte an de an *cărți gratuite poporului*, din fondul ce-i stă la dispoziție cu menire specială în această direcțiune, în preț de 90 fl. Deoarece însă comitetul s'a pus pe punctul de vedere, că aceste cărți au să fie mai pe sus de toate răspânditoare de moralitate în popor, ăr la alegerea și aflarea de atari cărți s'a dat de mari greutăți, căci nu se prea găsesec, s'eu de se găsesec, sunt foarte scumpe: Comitetul central a decis în ședința de ieri, ca să pună însuși temeiul unei atari bibliotecă populare, din ale căreia cărțile să transpire spiritul religios-moralisator. Va publica în scopul acesta un concurs, oferind autorului premiu de 15 fl. de oala de tipar (octav mio). Broșurile vor avé estensiune de 4 côle și vor costa numai câte 10 cr., deci mai ieftine, ca ori-care alte bibliotecă populare ori de popularizare în asemenea proporțiã, ce există la noi. Și Asociațiunea o face asta nu cu scop de-a face dorã concurență altor bibliotecă, ci fiind-cã vré să șcótã numai spesele, ăr încolo să pôta împărștia cât se pôte mai multe atari cărțile bune în popor.

Lăsământul lui *Ioan Oltean* a ajuns la sfârșit bun pentru Asociațiune. Se știe, că I. Oltean fusese originar din Cojocna, d'ăr ajunsese inginer în *Galați* (România) unde a murit în 1890, testând „Asociațiunii“ 90,000 lei. Contra acestui testament s'a pornit un proces, pe care „binevoitorii“ neamului nostru s'au silit din răspuleri a-l ajuta să ducã la nimicirea testamentului, în care cas rămânea totã averea rudelor celui răposat, ăr „Asociațiunii“ nimic. D'ăr procesul s'a sfârșit norocos pentru Asociațiune și în ședința de Joi s'a prezentat comitetului sentința finalã favorabilã. Asociațiunea are acum a îngriji numai de executarea dispozițiilor testamentare, diutre carã amintesc pe aceea, că a lãsat 10% din venitele fondului (dupã capitalizarea de 50%), ca ajutor școlilor romãneseci gr. or. și gr. cat. din comuna sa natalã. Acum școlile numite nu primesc prea mare ajutor, d'ăr peste 15—20 de ani, ele vor fi cu totul întreținute din acest fond.

S'a remarcat o activitate intensivã și îmbucurãtoare la despărșmintele nouë din *Bocșa-germandã, Oravița și Timișóra*.

Comitetul despărșământului Bocșa, în fruntea căruia stã cu vrednicie și laudã d-l *I. Budințianu*, a arangeat o frumoșã serie de conferențe publice, în carã tractezã mai ales chestiuni economice, străduind a lumina poporul în economia mai raționalã a pã-

mântului, vitelor, pomilor etc. Și a procurat și 1700 altoi de câte 3 ani, vrednicie măcar 1 fl. bucata, și i-a împărșit cu prețul bagatel de 10—15 cr. economilor din Bocșa și comunele romãne vecine! Laudã se cuvine unui comitet de despărșãmânt, care astfel își înțelege chemarea sa de activitate în mijlocul poporului.

Asemenea este activitatea despărșãmântului *Oravița*, în fruntea căruia stã ca director d-l *Ilie Trãilã*, și despărșãmântul *Timișóra*, în frunte cu directorul *Emanuil Ungureanu*, — pe carã le remarc cu aceeași laudã, ca și pe Bocșeni. De-ăr da Dumnezeu să aibã cât mai mulți imitatori!

Institutul „*Luceaferul*“ a trimis 100 fl. pentru Casa Naționalã.

D-l *Francisc Cosma* din Sãtmar s'a însoris ca membru pe viață la Asociațiune (cu 100 fl.).

Cp.

SCIRILE ĐILEI.

— 24 Aprilie. v.

Pentru masa studenților români din Brașov au mai intrat 5 fl. dela institutul de credit și economii „*Fortuna*“ din Rodna vechiã. Direcțiunea școlilor își exprimã cele mai vii mulțãmite pentru darul maritimios.

Români buni, creștini buni. În orașelul *Pãncota* s'a ținut chiar în ziua întâia de Pasci tãrg de tãrã. Români din Pãncota și jur, conduș de simțul lor creștinesc și romãnesc, n'au luat parte nici unul la tãrg, nici ca vândãtori, nici ca cumpãrãtori, nici inteligenți, meseriași ori plugari, așa încã șatrele Ovreilor și ale celorlalți străini de legea nãstrã au stat totã ziua gòle. Exemplul Romãnilor din Pãncota e vrednic de imitat. Celor ce necinstesc sãrbãtorile mari în felul arãtat, se le rãspundem și noi prin aceea, că nu le cumpãrãm de nici un ban. Ei însiși vor cere atunci, ca đilele de tãrg să nu se punã când sunt sãrbãtori mari, ca Pascile, Crãciunul etc.

Infrãțire ceho-croatã. Din *Fiume* se serie, că alaltãeri a sosit acolo din Praga o societate de turiști chei. La garã li-s'a fãcut din partea Croaților o splendidã primire și în vorbirile, ce s'au rostite, s'a accentuat solidaritatea tuturor Slavilor și nisinuștele lor comune. Turiștii chei au cãlãtorit spre Dalmația.

„Din tainele vieții“. Sub titlul acesta a apãrut la Sibiu o frumoșã colecțiune de novele și schițe, scrisã de d-na *Margareta Moldovan*. Parte din acestea au mai fost publicate prin diferite điare și reviste de-ale nãstre, ăr o parte sunt cu totul nouë. Broșura e tipãritã frumos și pe hãrtiã bunã. Un exemplar costã 1 fl. și se aflã de vândãre la d-na autãrã în Sibiu.

Inghițit de-un peșce. Mulți nu cred, că este un peșce numit *seval* (Sgualas. Canis carcarias), care inghite ómenf. Țã însă ce s'a întâmplat đilele trecute c'un camerier al lordului Cook, care se scãlda în mare: Camerierul depãrtãndu-se de tãrmur, de-odatã fũ apucat de piciorul stãng de-un *seval* puternic și ori-ce silință a lui de a scãpa, a fost izadar. Peșcele l'a inghițit înainte de a sosi cãți-va ómenf c'o baroã spre mãntuirea nenorocitei jertfe.

Bere de Pilsen. Ni-se comunicã, că reprezentanța generalã din Ardeal a Bãrãriei din Pilsen a luat în arendã Restaurațiã „*Fleischer*“ din loc, unde începẽnd din 15 Maiu n. c. va pune în vândãre renumita bere „*Pilsner Urquell*“, („*Bürgerliches Pilsner*“) cu paharul, precum și în butelii. Pivnițele se arãngiezã deja pentru conservarea acestei beri fòrte delicate, și afarã de primul vagon cu bere, sunt pe drum cãtrã Brașov și cele mai bune aparate, cu carã prin compresia de aer direct din pivniță se umplu paharele și sticlele fãrã a întrebunța acid carbonic.

Musica orașenescã va concerta mâne sãrã, Duminecã, la otel „*Europa*“, ăr pe promenadã va concerta de aci înainte în fiã care Lunã și Vineri dupã prãnd.

S'a dovedit, că în casuri estra-ordinare cel mai bun mijloc contra șoldinei, reumatismului, durerii de cap, este alifiã, ce se capãtã în farmacia lui *Bela Zoltan*, liferantul curții în Budapesta, sticla cu 1 florin.

Serbarea S-tei Invieri în București.

La 17 Aprilie, în Sãmbãta Pascilor, la 12 óre nòptea, M. S. Regele, împreunã cu AA. LL. RR. Principele Moștenitor și Principesa Maria, au asistat la S-ta Inviere, care cu solemnitatea tradiționalã s'a celebrat în biserica Sãntei Mitropolii.

Majestatea Sa a strãbãtut stradele, ce conduc la catedralã, cu ceremonialul tradițional; de alungul întregului parcurs se adunase numeros public, care l saluta cu mare dragoste și respect.

La această ceremonie erau fãtã: d-l G. Gr. Cantacuzino, președintele consiliului de miniștri, cu dõmna; d-nii miniștrii cu dõmnele; Escelențele Lor miniștri Rusiei și Serbiei cu personalul lor diplomatic, precum și d-l agent diplomatic al Bulgariei, înalți demnitari ai Statului, d-ni oficeri generali și superiori ai dõmnele, precum și mai multe alte persoane de distincțiune.

O gardã de onóre din batalionul 2 vãnãtori, cu drapel și musicã, era aședãtã în fața bisericei.

Serviciul divin a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Primat, încunjurat de înalțul cler metropolitan.

Când I. P. S. S. Mitropolitul Primat a pronunțat cuvintele: „*Christos a inviat*“, o salvã de 101 tunuri vesteã Capitalei S-ta Inviere a Domnului. Apoi a urmat în bisericã serviciul Invierei.

M. S. Regele luã, apoi. în mãnã S-ta Cruce, înaintea căreia se inchinãrã toți cei de fãtã, dupã care începũ Liturgia; ăr conform tradițiunii strămoșeseci, s'a scris Evangelia S-tului Ioan, care a fost semnatã de M. S. Regele și investitã cu sigilul Statului.

Dupã sãvirișirea Sãntei Liturgii, din înalt ordin al M. S. Regelui s'au intrunit la Palat, în sala cea mare de mãncare: I. P. S. S. Mitropolitul Primat, d-l președinte al consiliului de miniștri cu dõmna, d-nii miniștri cu dõmnele, înalți funcționari ai Statului, d-nii oficeri generali și superiori cu dõmnele, precum și tóte persoanele de distincțiune care au fost fãtã la serviciul divin, peste tot 80 de persoane invitate, pentru a lua cu Majestatele Lor și Altețele Lor Regele tradiționalã Masã pascalã.

MM. LL. Regele și Regina și AA. LL. RR. Principele Ferdinand și Principesa Maria, înainte de a trece în marea salã, primãrã felicitãrile óspeșilor și fòrte simțitori la doveđile de iubire, ce Li-se aduceau, Se grãbirã a mulțumi cu multã bunãvoință.

Augustul Suveran, M. S. Regina și Altețele Lor Regale, potrivit vechiului obiceiũ al țerei, au cionit ouș roșii cu persoanele de fãtã; ăr la órele 3 de diminețã, dupã ce au mai convorbit cu óspeșii, S'au retras în apartamentele Lcr.

A. S. R. Principele Moștenitor, însoțit de adjutantu de serviciu, a mers în lagãrul dela Cotroceni, unde a sãrbãtorit Invierea Domnului, împreunã cu corpul oficeresc și în mijlocul brigadei Sale, unde s'a produs un mare entuziasm.

A. S. R. Principesa Maria, urmatã de suita Sa, a mers la Palatul Cotroceni.

Astfel registrãzã „*Konitorul Oficial*“ asupra serbũrei S-tei Invieri în București.

Producțiuni și petreceri.

Brașov, 5 Maiu n.

Lunã, a dona đi de Pasci, s'a dat în sala „*Redutei*“ orașenesci din loc producțiunea sodãilor romãni din Brașov, la care a asistat un public numeros. Corul mixt al sodãilor, instruit și diregeat de zelosul profesor de musicã d-l *Timotei Popovici*, a cântat piesele: „*Iată ziua triumfalã*“ de *Humpel* și „*Hora*“ de *M. Cordoneanu*. Ambele coruri, d'ăr cu deosebire cel de al doilea, fiind și mai puternic, a reușit fòrte bine, așa că a trebuit să fie repetat.

Printre cântãri au urmat mai multe declamațiuni și un monolog. Mai mare succes a raportat d-l *D. Juliu*, care a predat monologul fòrte bine, și ar fi avut mai mult efect decã monologul n'ar fi fost de un cuprius prea mult. Declamațiuni au fost cevași prea multe, căci înafãrã de d-l *N. Cioflec*, au mai declamat câte-o poesiã înafãrã de program și d-nii *G. Gall* și *Em. Bobancu*.

Multã plãcere a fãcut publicului reprezentarea comediei „*Norocu'n casã*“ din partea d-lor *N. Ardelean*, care s'a distins

parale, ca să-i mai ocrotescã din pricina cãtãniei.

„Multe parale am dat rudelor pentru o biatã cãsciorã, ce o aveam în sat, și pentru un laz, ce-l aveam în pãdure. — Nici nu mai știu, ce s'a ales cu ele. Mai am nisce nepoți p'acasã, vin și ei din când în când de mē cercetezã... știu ei, că am ceva avere strinsã. Așa sunt nepoții. — Imi tot spun, că și acum le mai face necazuri pentru mine, ei imi tot spun, și eu le tot dau, de nu mai au un sfērșit datele acestea“.

Moș Cãrlig era bun de inimã. Ar fi vrut bẽtrãnul, să nu mē mai duc dela stãnã, să stau tot cu el, să-mi tot istorisescã și eu să-l tot ascult.

Se apropia sãra și-mi trebuiau vre-o douë cėsuri pãnã acasã.

Imi luai sãnãtate bunã, imi arãtã calea, imi spuse, că mergẽnd pe acolo (arãtã cu mãna) voiũ da

de un drum și să țin pe el înainte pãnã la o respințã și apoi să apuc pe drumeca, ce se face la drepta.

Încãlecai și pornii. Mē depãrtasem binișor și când arunca pri-virea înapoi, vedeam pe moș Cãrlig tot în picioare, se uita dupã mine și imi fãcea semn cu mãna, că adecã tot pe acolo înainte să o iau.

Pe înserate am ajuns pe la Cunești și acasã în Vaidomir, unde am istorisit pãțania mea și petrecerea dela stãnã.

De atunci, cât am mai stat pe Baltã, nu era sãptãmãnã să nu cercetez pe baciul dela stãnã dela Còde.

Odatã a fost mai deschis la vorbã, imi spuse, că are să facã spovedania cea mare, că are să dea poșii douë oi, și să se grijescã, căci e bẽtrãn și vede, că ori-ce ar face omul, și ori cãtã avere ar agonisi, totuși în cele din urmă trebuie să se

despartã de averea agonisitã și de lucrurile pãmẽnteseci.

„Dumneata ești încã voinic“, am đis eu, „dumneata o duci încã multã vreme“.

„Așa e, boerule, cum đici dumneata, d'ăr pôte să fiã și altfel, cum vré Dumneđu, și este bine ca omul tot-dẽuna să fiã gata. — Mi-ar pãrã de tot bine, și așa fi mãngãiat, decã pãnã ești p'aceã mi-ai face dumneata adiata, așa dupã cum țiu spune-o eu“.

I-am fãgãduit... D'atunci nu l'am mai vãđut pe moș Cãrlig.

* * *

Astfel sta lucrul cu pretinãia, ce o aveam cu acest baci; il și uitasem, și acum, dupã doi ani, auđind de numele lui, imi reaminteam tóte cãte le șciam despre el.

„Ei, cum a murit, căci deși

moșneag, era încã în putere?“ începui vorba cu logofãtul, cu care eram în brișcã.

Logofãtul grãi: „Cum să mórã, a murit de bẽtrãnețe; n'a zãcut multã vreme, a închis ochii și de-odatã n'a mai fost“.

Înainte de a închide ochii s'a spovedit spovedania cea mare și a lãsat cu limbã de mórte, ca din oile, ce și-le a agonisit, să nu se dea nimic la rudeniile lui, căci li-a dat destul cât a fost în viață, ci dupã ce l se vor face tóte cele de lipsã pentru suflet, din tot ce va rămãnea să se facã un puț în Bãrãgan, unde va fi lipsã mai mare de apã, pentru oile ce pasc pe-acolo și pentru drumetii, ce trec prin pãrțile acelea, ăr slãtura, unde-a fi înmormẽntat, să se punã o cruce, ca să se știe, că puțul este fãcut de unul, ce s'a dus pe lumea cealaltã.

„Eu voiũ auđi beheitul oilor

Medicii recomandã întrebunțarea apelor minerale dupã *Therapia modernã*, cu deosebire **Apa amarã „Francisc Iosef“**, care este recunoscutã ca cel mai bun mijloc purgativ, și plãcut la beut. Se capãtã pretutindenți.

în rolul lui „Moș Dumitru“, jucând cu mult efect; apoi a d-lui V. Vușmuc și a d-rei E. Puffu, cari de-aseenea au jucat bine.

„Pălăria căsornicarului“, comedia într'un act, a fost și ea reprezentată spre multă plăcere publicului. — Rolurile mai grele le-au avut d-nii L. Savu, Chr. Frunză, V. Oprea și d-rele M. Roncea și M. Cristolovean, apoi d-nii V. Moldovan și V. Ogea. Diletanții au fost viu aplaudați. Creдем, că și profitul material al producțiunii a fost multămitor.

Zărnesc, 3 Mai n. 1899.

Domnule Redactor! Luni, a doua zi de Paști, corpul învățătoresc dela școala noastră a arangiat o producțiune teatrală-musicală și declamatorie cu scopul, ca din venitul curat al acesteia să se pună basă unui fond pentru înființarea unei Reuniuni de cântări. Față de cunoscutul și tristul indiferentism, această întreprindere culturală a învățătorilor noștri a produs multă părere de bine. Frumosul ei rezultat este o nouă dovadă despre puterea celor ce voesc a face bine și o înfrângere crudă a celor ce mărturisesc crezul pasivității. În scurtă vreme ne-am convins, că și poporul acestei comune este în stare și doritor de a gusta foloșele unei bibliotecă populare, că și din sinul lui se pot recruta puterile trebuincioase pentru înființarea unui cor său pentru arangierea unei producțiuni teatrale. Și dacă n'ar fi să pretindem, ca copii să știe ceti și scrie înainte de a-i învăța la acesta, și dacă mai departe am sci să ne împărțim la muncă, ne-am convinge îndată, că și plănuita reuniune de înmormântare s'ar pute înființa într'o comună cu apröpe 4000 de suflete, s'ar pute înființa chiar și înainte de erăși plănuita reuniune de cântări.

De astă-dată acela, pe umerii căruia a căzut apröpe totă sarcina de a introduce pe ömenii la folosirea bibliotecii, de a înființa și instrua corul de copii și de a diriga și reprezentațiunea teatrală, — este d-l învățător Nic. Spërchez, căruia și pe calea acesta îi suntem datorii cu recunoștință și cu laudă binemeritată.

Producțiunea a fost deschisă prin d-l dir. școl. V. Bude printr'o vorbire scurtă și măduvosă, în care anunță începutul unei activități nouă a corpului învățătoresc pentru luminarea și distracțiunea poporului. Corul de copii condus de d-l N. Spërchez a executat 2 piese întocmite de T. Popovici, anume „Sunt fecior străvăn“ și „Fetele casnice“. Cu deosebire cea din urmă a fost mult aplaudată de public și a trebuit repetată. Cu multă simțire și măiestrie a fost declamată Balada de G. Coșbuc de Elena N. Dan, o dragălașă și harnică fată de țeran, îmbrăcată în costum național. Publicul a răsplătit-o cu lungi aplause. Dialogul „Despre meserii“ a fost predat cu totă priceperea de deșteptii și bravii țerau Ión Sporiș și Ión Óncea. În fine s'a jucat „Vlă-

clapotele botöșelor, lătratul cânilor și vorbele ciobanilor și voiu avé măngăerea, că tot ce am avut, tot ce am agonisit am lăsat pretinilor, pe cari i am îndrăgit de când eram copil“, au fost verbele lui de pe urmă, cu care s'a dus din lumea acesta. Când auđii cele spuse, rămăseiu pe gânduri.

Mă coborîi apoi din brișcă, plecai la puț, beui odată apă să mă răcoresc.

Mă răcorisem par'că mai bine ca altă-dată, apa era mai bună ca din alte puțuri și mai limpede ca p'airea.

După o bucată de vreme plecarăm.

Era pe înserate.

Dela o distanță îmi întorsei capul, priviam în urma mea, dăr nu mai zăriam, decât cumpăna dela puț și un stol de paseri, cari veneau să se recorescă.

Brașov, 1884.

duful mamei“, comedia într'un act a lui Ioan Lupescu. Acastă piesă anume întocmită pentru gustul și priceperea poporului a desfătat förte mult publicul cel mare compus din inteligenți și mai cu sémă din țeranii. — Toți diletanții (fete și feciori de țeranii) și-au sciut rolul și au jucat cât se pöte de bine, așa că inteligențul sufler Micudă a avut o situațiä destul de ușöră. Dintre toți s'a distins Nic. Șenchea, care cu o dibăciä admirabilă a ținut publicul într'un ris continuu în rolul interesant al școlarului Vlăduțu, căruia nu-i stă mintea la învățatură, ci mai vörtoș umblă să se însöre cu Smarandăia (rolul Elena N. Dan), fiica bătrănuului și söracului pădurar Iftimie Sbarciog (rolul lui Stefan Micudă). Dăr mamă-sa, Sevasta (Stanca T. Staicu), o cărciumărită mai bogată, nu vré să-și însöre feciorul cu o fată așa de söracă, ea doresce, ca Vlăduțu să învețe carte și s'ajungă vre-un cântălarist ceva. Étä însă că se reîntörce din streinătate tinărul boer Costică Șoimescu (Nic. Mănușă), care mai întâiu intenționează să înlesnăscă căsătoria Smarandăiei, făcându-i o zestre frumoasă, dăr vădënd, că Sevasta numai din poftă după avere vré să-și însöre feciorul, și convingându-se de iubirea Smarandăiei față de el, se hotărăse a-o lua însu-și de soție. — La finea reprezentației publicul a erupt în aplause îndelungate, ér cele două diletante, Elena N. Dan și Stanca T. Staicu, pentru-că au jucat atât de bine, au fost cinstite cu câte-un buchet de flori.

După producțiune a urmat jocul până în öori de öi. După cum am aflat, din contribuiri benevole și din venitele tombolei s'au încasat la 120 fl.

Mai frumos decât câștigul material este folosul moral al acestei producțiuni și petreceri. Corpul învățătoresc și în special d-l N. S. Șërchez să fiä asigurată, că întreprinderea acesta nobilă se va răsplăti, ca ori-ce faptă bună, prin sine însa-și. Fie, ca și de astă-dată să se adevărească cuvintele *exempla trahunt*; și ca rezultatele dobândite a două öi de Paști să fiä un nobil îndemn și pentru alții în viitor.

Cernat, (Săcele) 20 April.

Lucrurile bune și frumoșe trebuiesc vestite *u bi et orbi*, peste tot locul unde trăesc Românii, ca să servescă de exemple de a fi imitate.

A întreprinde colecte în scopuri filantropice e ceva förte frumos; însă în förte multe casuri te lovesci de indiferență; dä însă publicului ceva în schimb și poți face cu mult mai mult. Astfel s'a gândit se vede subcomitetul „Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea vörbuvelor sörace din Brașov și Săcele“, când a arangiat Luni în 19 April o producțiune teatrală-musicală cu concursul orchestrei și a corului studenților români octavanți din Brașov. Lumea doritoare de petreceri ar fi alergat valuri din töte părțile inundând mica sală a hotelului comunal, dacă n'ar fi fost un timp atât de puțin favorabil. Totuși sala a fost cu totul plină, succesul moral și material destul de frumos.

E curios, cum o localitate atât de populată și unde se fac în fiä-care an atâtea petreceri nu posedă o sală acomodată. Las' că și pentru dans e prea strimț sala în care s'a arangiat petrecerea, dăr pentru o producțiune musicală mai ales e chiar imposibilă. Acăsta s'a putut vedé și cu acăstă ocaziune, astfel, că corul studenților deși förte bine instruat, nu și-a putut arăta în dejuns forța, de care dispune.

Orchestra însă a avut un succes meritat. Töte piesele au fost bisate și apleu date frenetic.

D-ra Catinca Muntean a executat cu multă măiestrie la pian o bucată de musică clasică și fiind rechemată a mai cântat în aplausele întregi săli marșul „Deșteptă-te Române“.

Introducerea acestui punct în programul producțiunii i-a dat o adevărată aparență artistică.

Cu un talent remarcabil a executat studentul I. Iuga două bucăți cu viöră, acompaniat fiind la pian de d-ra C. Muntean.

Culmea succesului a fost însă ajunsă prin reprezentarea frumoșei comedii într'un act a lui I. Ngruzzi: „Nu te juca cu dracul!“ Toți diletanții s'au achitat bine de rolurile lor; s'a remarcat însă prin distincțiunea și finețea jocului d. Vasile Ivan, învățător în Turcheș, ér studentul Criticum a jucat admirabil pe vechilul „Zarzat“. Cu nesfırșite aplause se încheie producțiunea și începe dansul. Printre frumoșele și neîntrecutele dansatöre am observat pe d-rele Domnica Söcörean, Valeria Găvrus, Aneta Popa, El. Stinghe, Alexandrina Dogariu, Catinca Muntean, Miți Iarca etc.

Profil.

Alte petreceri și producțiuni se vor da: la Arad din partea meseriașilor români, cari sub conducerea d-lor învățători Iosif Moldovan și Nic. Ștef vor arangia mâne, în Dumineca Tomii, o reprezentațiune teatrală urmată de dans. Se va reprezenta comedia de Alexandri „Piatra din casă“ prin d-nii: M. Ursulescu, T. Nicolii, d-na Iuliana Ursulescu, d-rele Maria Muntean, Sabina Abrudean, d-nii P. Ponta, V. Ștef și M. Tărnău. — Se va executa tot-odată „Fragment din Dumbrava Roșie“ cor de C. Purumbescu și „Rändunica“, cor de Iacob Mureșian.

La Grădiște se va da în 2 (14) Maiu s'era o producțiune pentru provederea școlarilor söraci cu uneltele școlare trebuincioșe. Se va reprezenta piesa „Arăciä lucidă“ de Ios. Vulcan prin d-nii: Aug. P. Bociat, L. Vărvoni, D-șöra L. P. Bociat, S. P. Barbesc, G. Popesc, N. Trimbiöniö, D-șöra R. S. Tărină, D-șöra V. Ciachi, I. Alboniu, G. Albulesc, S. Iari, I. Corui. După producțiune urmază dans.

Mulțămită publică.

Tuturor acelor amici și cunoscuți, cari din incidentul morții neuitatei mele soții Hortensia născ. Popovici au binevoit a-și aduce aminte de mine, conșöându-mă parte prin scrisori și telegrame, parte prin o numörösă participare la înmormântare, neputându-le mulțami în parte, le exprim pe acăstă cale cea mai sinceră a mea mulțămită.

Țințari, 6 Maiu n. 1899.

Ioan Schiopu,
paroch român gr. or.

Înainte cu 50 de ani.

(Din luptele Românilor în Munții Apusenii).

Se împlinesc tocmai acum 50 de ani, de când în Munții apusenii ai Transilvaniei s'au petrecut acele mari evenimente, care vor forma pururea o pagină gloriösă în istoria luptelor, ce părinții noștri le-au purtat pentru desrobire și libertate. Frumos și mișcător descrie acele evenimente fericitul Vasile Moldovan în cartea sa „Memorii din 1848—49“, arătând cum Românii și conducătorii lor erau ispitiți a căde în cursa, ce li-a pus'o rebelul Kossuth, ca desarmând să-și nimicescă și să înceie în sânge legitima lor mișcare de apărare, pentru-ca ast-fel ocupând Munții să se facă stăpân absolut peste țera întregă. Dăr planul lui diavolesc n'a succes.

Vasile Moldovan spune, că în 3 Maiu Dragoș a sosit erăși la Mihăileni. (Fusesse încă odată la 26 Aprilie), unde s'au adunat prefectii, tribunii și popor în număr mare. Aici Dragoș ceti un manifest al lui Kossuth cu data Dobrișiu 26 Aprilie, în care se jura pe toți Dumneđei unguresci, că el vré libertatea pentru töte popörele, apoi punea anumite condițiuni de pace, ce le-a comunicat prin scrisöre lui Dragoș. Între acestea condițiuni cerea la locul întâiu, ca poporul român să depună armele și să se supună guvernului unguresc, căci atunci il va face părtaș de töte drepturile și libertățile și va da amnestiä generală

tuturor, afară de Șaguna, despre care dicea, că a chiămat în țöră pe Muscali, ca să nimicescă nația maghiară. Vasile Moldovan continuă apoi ast-fel:

I.

În sfırșit am pornit cătră Abrud. Dragoș călăria între Iancu și Buteanu, ér eu, ca să nu-mi scape vre-un cuvânt din conversațiunea lor, călăriam imediat după dênșii. . .

A doua öi după intrarea lui Dragoș (4 Maiu), s'a ținut în Abrud o conferință în casele lui Boeriu, în care partea cea mai mare a cetățenilor din Abrud — deși cu öre-care sfidă — s'au declarat pentru pacea cu Ungurii.

După conferință, s'a dat în onörea lui Dragoș un pränd strălucit la casa lui Șuluț Simionuț. Stăpănu casei a ridicat păharul întru sănătatea aducătorului păcii, ér Dragoș, uitând pe un moment unde se află și cu cine are de-a face, ridică păharul în sănătatea lui Kossuth. Acăstă cotezanță a lui Dragoș îl făöu pe Iancu să se ridice în sus, și încrețindu-și frunța după obiceiü, ca un leu rănit căută împrejur, și nimenea nu îndrăsnă a da vr'un semn de complăcere la toastul, ce se ținü pentru Kossuth. Dragoș se velea öparit, dăr fără a se confunda, prin darul său de vorbire substitui varie obiecte de conversare. Între altele își descoperi dorința, de-a schimba galbinii, întru dovedirea, că a fost tocmai la fântăna aurului. Chiar și numai atăta a fost de ajuns, ca cei de față să se intrică a da bani în schimb pentru bancnote kossuthiane.

— Suntem pierduți! öisei cătră Buteanu, lăugă care ședeam.

— Ba nu! răspuse Buteanu, căci noi vom apela la popor, cum am făcut pe Cămpul Libertății, și aceștia vor rămäne cu bancnotele; Dragoș va merge fără de rezultat, pe unde a venit, ér începödu se ostilitățile, noi ne vom apëra, până vom puté, și ajungödu lucrul la estrem, vom urma după planul lui Axentie.

Acăsta apelare la popor s'a și făcut, ținödu-se două adunări numöröșe, una în capul Abrudului de cătră Corna, și alta în Cămpeni. În adunarea din 5 Maiu dela Cămpeni, Dragoș vorbi în două rënduri poporului, și cu mare foc și îndrăsnă a pus o mulțime de batjocuri pe casa domnitöre și a promis locuitorilor, că le va da bani și victualii, dacă se vor supune Ungurilor. Adunarea acăsta s'a disolvat fără de-a avé vr'un rezultat pozitiv.

A doua öi, Duminecă în 6 Maiu, s'a ținut o altă conferință în Abrud, tocmai pe când se lățiseră faimele, că din trei părți se apropie trupe unguresci, pentru a străbata la Abrud și la Cămpeni.

În öiua acăsta Iancu a sosit förte târöiu dela Cămpeni, din care causă conferința nici nu s'a putut deschide, decât după amiaçi între 4—5 öre, când ne-am adunat în biserica reformată din piéta Abrudului. Conferința acăsta a fost förte viförösă. Audacia Ungurilor ajunse până la öbrăznică, așa încät preotul catolic, pierdödu-și mințile, sbiera ca un turbat, ca Românii să depună numai decât armele la o comisiune, ce se va numi acum; ba, öise el, precum Românii au öutat armele până și în fântăni la Unguri, așa să procedă și aceștia acuma. Iancu, ca un Jupiter-tonans, amenințând striga, că despre așa ceva s'ar puté vorbi numai atunci, când Românii ar avé garanțiä destulă, că Ungurii încă vor desarma și nu-i vor atăca pe furis ca tălharii.

Confusiunea crescea vădënd cu ochii; nimenea nu mai puté impune adunării, nici Iancu, nici Buteanu, nici Dragoș. Ba de nu aveam câte-un pistol la bröu, pote că preotul catolic, în furia lui, ar fi provocat conflicte funeste, fiind Maghiarii în majoritate precumpnitöre. Puțin mai târöiu am conchis de-aici, că Maghiarii au trebuit să fi fost înșciințati pe sub mână despre mișcarea lui Hatvani și despre năvălirea trupelor maghiare asupra Românilor, cari cređödu pe un moment perfidului Dragoș, erau neapărăți și neconcentrați în colöne de luptă.

Pe când disputele s'aprinseră la gradul suprem, și când confuziunea era mai mare, începî a-se amesteca ziua cu noaptea. În biserică se simțea lipsă de luminări.

Intr'acestea intră pe ușă o servitoare, făcî lui Iancu un semn, la care acesta dispărî așa dîcînd neobservat. După Iancu eșiră frații Corcheș și Clemente Aiudanu, er noi ceilalți am mai continuat cu disputele infocate, până când vădînd, că Iancu nu se mai reîntorce, neodihna mi-se urcă la gradul cel mai înalt. Imi făcui loc până la Buteanu, care sta în ore-care de-părtare dela mine, l'am tras de vestmînt și am eșit și noi.

Afară abia se mai cunoscea ziua. Ômenii alergau în sus și în jos strigînd: „vin Ungurii!“ Hatvani adecă năvăli în Abrud în fruntea unei oștiri de 1500 ômeni și 3 tunuri. Ungurii din Abrud, cam 500 de inși înarmați, se aliară cu ôstea lui Hatvani, începînd să desarmeze pe toți Românii din Abrud.

Simțînd marea primejdiă de mörte, eu am alergat numai decît la cuartirul lui Buteanu în scöla română. Aici servitorul lui imi spuse, că Iancu, eșînd din biserică, s'a urcat pe cal, a bătut în ferestra lui Ivanovich (comandant militar), acesta încă s'a urcat pe cal și 4 inși au alergat în galop cãtră Cãmpeni.

— Pe cai și la Cãmpeni! imi dîse Buteanu.

— Așteptă numai atãta, până imi voiî aduce armele și straița cu scrisorile dela cuartir, i-am rãspuns.

In fugă mare am alergat dela scöla cãtră casele popii din Isbita, unde eram încuartirat. Când am ajuns însö în capëtul uliței strimte, și am dat în piëtă, a trebuit sã-mi moderez pașii, ca sã nu-mi atrag prin fugă vre-un glonț, cãci prin piëtă erau mestecați cetățenii cu soldați, er eu preferiam sã cad în luptă fãțișă, decît pușcat din întãmplare.

Am ajuns în pace la cuartir, mi-am lust straița, pistölele, și sabia am ascuns'ö subsödră. Când am dat sã ies din casă, artileria și o mulțime de cãlãreți erau postați în pörtă, și Ungurii din loc cugetai, cã vrëu sã rãstörne orașul cu „eljen“-urii.

Nu era modru de-a putë pãtrunde cu armele; mã întore, mã urc pe trepte în sus și-mi așed armele în horn, ceea-ce putui face, cãci cuptorul era stricat. Fiînd vorba de mörte, ori viëtă, imi reculeg tôte puterile, ies pe pörtă și, cam pe lãngă pãreți, imi fac loc și ies prin piëtă până la scöla. Mi-se pãrî, cã am ședut un secol. În acest timp Buteanu putë fugi, dër inima lui cea nobilă nu l'a lãsat, ci m'a așteptat.

Ne aruncãrã toți trei pe cai, îi strîngeam din pînteni, dër abia am trecut pe lãngă 5—6 case, și auzîrãm strigătul Maghiarilor, cari se încuartirau pe acolo. Tot cu acea repeđiune ne-am reîntors, ne am dat jos de pe cai și am alergat la Dragoș...

Pe o uliță laterală, am ajuns la Boreriu, unde era încuartirat Dragoș. Aici era plinã casa de prefecți și tribuni, pe cari îi ajunse aceeași sorte, ca și pe noi. Intre alții era și d-l Adrian, fost mai tãrđiu ministru în România, apoi un tînër boer cu numele Vișian. Mai departe prefecții Dobra, Botteanu (el se seriea Bottyán), vice-prefectul Nicolau Mureșianu, tribunii Andreica, N. Begnescu, Alexandru Árpadi, Simion Moga, Molnar (pe care îl pușcă Hatvani în 8 Maiü).

Intrãnd în casă Buteanu luã aspru la rãspundere pe Dragoș, fãcîndu-i cele mai grele imputãri și apostrofãndu-l de trãdãtor.

Dragoș, în confuziunea sa, nu putë dice alta, spre consolarea nãstră, decît cã pe Kossuth nimeni nu-l pöte compromite în nimbul sãu.

— Ai avut o purtare infamă și nu meriți, deoat blãstemele nãstre și ale cãrului! îi dîsei eu.

Intr'acestea bãtură la ușă și intrãrã 5 oficieri maghiari. Pe cel dintãiu îl agrãi Dragoș dîcînd: „ugy-é örnagy úr, az országot és annak kormányozját senki sem fogja compromitálni? (Așa e, d-le major, cã nime nu pöte compromite țera și pe guvernatorul aceleia?) — Nem! (nu!) fû rãspunsul rece al oficerului.

ECONOMIA

Cultivarea legumelor.

Din „Grãdina de legume“ de I. F. Negruciu *).

Fasolea. Fasolea se face bine în pãmîntul nãsîpos lutos, mărunțit bine și gras, cald și puțin umed. Nu-i place însö gunoarea prãspëtã.

Fasolea o punem în cuiburi depãrtate unul de celalalt cam de 50—60 cm., și numai cãte 5—6 fire sãu bõne în un cuib. Trebuie însö sã îngrijim, ca bõbele sã nu vinã mai afund de douë degete în pãmînt, și de aceea, ca firele de fasole sã fie cam intr'ö asemenea depãrtare.

Fasolea cu par o punem mai bine așa, cã înlãntãm mai întãiu parii în rënduri öble (pe o șpargă), cam de 60—80 cmtri unul de celalalt, și apoi în jurul fiãcãrui par punem la aceeași depãrtare cãte 5—8 bõne s'au fire de fasole.

Fasolea suferë de frig, pierë, pentru aceea în pãmîntul rece o punem numai pe la începutul lui Maiü. Pe un noroc putem sã punem cãte-va cuiburi și mai de timpuriu, adecã prin April. Acësta încãt e cu putință preste nõpte o acoperim. Se cultivã mai departe prin sãpat. Cu deosebire pe timpul, când lãgã fasolea, trebuie sã o udãm puțin, ca sã nu rãmãnã tufele fãrã pãstãi.

Puterea de încõltire la sãmîntã de fasole ține 3—4 ani, decã se pãstrează în pãstãi, alt-cum ține numai doi ani.

Fasolea s'a adus la noi din India și America, pentru aceea îi place cãldura.

Avem fasole olögã și fasole cu parul. Acestea apoi încã sunt de mai multe soiuri. Fasolea olögã numãrã cam 20 de soiuri, er cea cu parul cam 15.

Amëndouë soiurile de fasole se întrebuințãzã în stare verde, ca pãstãi, sãu când sãmîntã e cõptã.

Pentru grãdina de legumi mai bune sunt soiurile urmãtõre:

Fasole olögã: 1) *Fasolea francesã.* Are pãstãi pururea verđi, un gust bun. Se face de timpuriu și produce multe pãstãi, se pöte cultiva și în strat cald (1/2 chilo 50 cr.)

2) *Fasolea galbinã aurie.* E cea mai bunã fasole olögã, pentru-cã e crudã, gustõsã și nici-odatã nu-i ațõsã. Afarã de aceea face pãstãi multe și mici și nici când nu o stricã rugina. (100 gramı 25 cr.)

1) *Fasolea „Flageolet“.* Face pãstãi galbine lungi și multe. E fõrte crudã, gustõsã și nici-odatã nu-i ațõsã. Se face de timpuriu, e una dintre cele mai bune soiuri (100 gramı 30 cr.)

Fasolea cu parul: 1) *Fasolea „Mont d'or a lui Mauthner“.* Face pãstãi multe, galbine aurii. E tare gustõsã și fragedã. Produce peste vara intrãgã (1/2 chilo 50 cr.)

*) Acëstã carte se pöte cãpëta și dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov. Prețul 25 cr. plus 3 cr. porto.

2) *Fasolea uriașã.* Cu pãstãi galbine de forma unei sãbii. E crudã și gustõsã. (1/2 chilo 50 cr.)

3) *Fasolea de zahar.* Face pãstãi lungi. E fãrã ațe, fragedã și cea mai gustõsã. (1/2 chilo 50 cr.)

Fasolea „Flageolet“. E tare bunã. Face pãstãi galbine, lungi de 20—25 cm. E tare fragedã și nici când timpul e ploios nu o prinde rugina (1/2 chilo 55 cr.)

Calendarul sãptãmãnei
APRIL. are 30 zile. PRIER.

Öilele	Cãlend. Iul. v.	Cãlend. Gregor.
Dum	25 † Sf. Toma, Sf. M.	7 Sanislav
Lunı	26 S. m. Vasiliu	8 Arch Michail
Mãrți	27 Simon fr. D-lui	9 S. p. Georg. N.
Mer	28 S. ap. Iason S. M.	10 Isidor, Victori
Jor.	29 Ssf. 9 mucenici	11 Înãlț. D-lui
Viner	30 S. apost. Iacob	12 M. Pancrațiu
Sãm.	1 Mai. S. m. Ierem.	13 Servatius

Cursul pieței Brașov.

Din 4 Maiü 1899.

Bancnota rom. Cump.	9.47	Vënd.	9.49
Argint român. Cump.	9.40	Vënd.	9.44
Napoleon'd'or. Cump.	9.52	Vënd.	9.54
Galbeni Cump.	5.63	Vënd.	5.66
Ruble Rusesoi Cump.	126.75	Vënd.	128.—
Mãrci germane Cump.	58.80	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

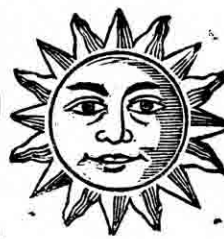
Din 5 Maiü 1899.

Mësura sãu greutatea	Calitatea.	Valuta austr.	
		fl.	cr.
1 H. U.	Grãul cel mai frumos	7	30
"	Grãu mijlociu	7	—
"	Grãu mai slab	6	90
"	Grãu mestecat	4	50
"	Sãcarã frumosã	4	70
"	Sãcarã mijlociã	4	40
"	Orz frumos	3	40
"	Orz mijlociu	3	10
"	Ovës frumos	2	20
"	Ovës mijlociu	2	—
"	Cuouruz	3	40
"	Mãlãiu	3	70
"	Mazãre	5	60
"	Linte	11	—
"	Fasole	4	10
"	Sãmîntã de in	7	20
"	Sãmîntã de cãnepã	4	20
"	Cartofi	—	80
"	Mãzãriche	—	—
1 kilã	Carne de vitã	—	24-90
"	Carne de porc	—	24-64
100 kil.	Carne de berbec	—	—
"	Sãu de vitã prãspët	20	—
"	Sãu de vitã topit	32	—

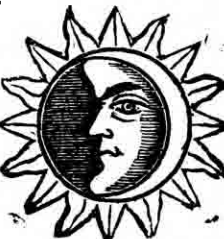
Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Firmã fundatã în anul 1833.

Adolf Resch

Giuvaergiu

Brașov, Strada Porții Nr. 7.

Asortiment bogat

de giuvaericale, obiecte de aur și argint, ciasonice de buzunar elvețiane, assortiment fõrte frumos.

Deposit de argintãrie finã Cristofi, argintãrie Alyana 1-a calitate din fabrica Brendorf, precum și argintãrie China calitate mai ieftinã.

Cumperãturã de obiecte vechi: de aur și argint, petri scumpe, margãritar, monede vechi și tot-felul de anticitãți. Suflat cu aur solid, cu argint, legal cu nicket, aramã pe cale electricã.

Tõte reparaturile ce cad în branșa de sus, se esecutã ieftin și prompt.

— Gravuri în pãtrã și metal. —

Specialitate: Cerfecionare de obiecte bisericesci și arune: Candele, cãdelnițe, cruci, potire e c. etc.

— Brașov, Strada Porții Nr. 7. —

AVIS

Aduc la cunoșcința On. public, cã am renoit

Atelierul meu de danturã

și de aci înainte se vor esecuta în atelierul meu operațiuni dantistice de Domnul Dr. Rosler doctor în medicina universalã.

Orele de ordinațiune pentru operațiuni de dinți dela 3—4

Pentru lucrãri tehnice metodã nouã totã ziua.

L. Goldschmidt,

techie de dinți.

Strada Mihail Weis nr. 6.

579,1—2.

Motto:

Decã doresci, ca mãndra Fortunã Põme de aur sã-ți dãruescã:
Sus, cu grãbire'n a ei grãdinã Sãmînte aruncã, ca sã 'ncõlțescã.

Și acësta nu e pur fantasiã.
Cãci a deitei mare-inspirare.
La încercarea în loteriã Aduce-adesea avere mare!

Losuri ale loteriei de clasã reg. ung.

pentru a IV. loterie, care va urma în curënd, pe cãt vor fi disponibile se cãpëta

la cassa de bancã NUSSBÄCHER & BEER Brașov.

Prețul $\frac{1}{1}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ los
n. 6.— 3.— 1.50 —.75 cr.

Trimiterea cu posta costã cu 20 cr. mai mult.

— Prospecte stau în tot timpul la dispoziție. —

8-8556

Se caută o gospodăriță bună și harnică, care să dea creștere bună unui copil de 2 ani, să știe perfect gospodăria de casă, de bucatăria, de curte, de grădină, de animale domestice și de galițe etc.

Pre lângă toate acestea doresc, ca să fie o fată de 18—22 de ani, din o casă bună și dela părinți harnici, se fie corpolentă și pe deplin sănătoasă, mândră să nu fie, a lucra să nu-i fie rușine, să știe vorbi limba germană și maghiară și să fie adevărată Română.

Doritorile pot afla respectiva adresă la administrația „Gazetei“.

—3.575.

O mașină de treerat

bucate, cu putere de 6 cai, în bună stare, cu toate rechisitele ei, se află de vânzare, cu preț moderat, la proprietarul:

Nicolau Popț
O-Tohan.

2 3

Numai pentru particulari se trimite postavuri.

Un Coupon de 3.10 metri lung, suficient pentru o garnitură de haine bărbătești costă numai

- fl. 2.80 stofă bună
- fl. 3.10 „ „
- fl. 4.80 „ „
- fl. 6. „ „
- fl. 7.75 „ „
- fl. 9. „ „
- fl. 10.50 „ „
- fl. 12.40 „ „
- fl. 13.95 „ „

lână curată.

Depozitul fabricii de postav **Kiesel-Amhof in Brünn.** Mostre gratis și franco. — Liferare conform mostrei.

P. T. public se face atent, că cumpărând direct dela fabrică, are mare avantaj.

Spre lămurire următoarele: Adolf Kraus, comerciant de postavuri în Budapesta dă croitorului pentru comanda făcută la el de fl. 10.— un pantalon cu 50 cr., de fl. 20, un costum cu 1 fl., de fl. 60, un costum în gratii.

Afară de acesta are croitorul rabat 3 fl.— per metru și 20%.

Aceste toate le plătesc particulari, cari comandă haine la croitor după cartea de mostre a lui Adolf Kraus.

21—24.09.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul 5 cr. se vînd la librăria Nic. I. Ciureu și la Eremias Nepoții.

Marele magazin de încălțăminte a lui

I. Sabadeanu în Brașov,

(Nr. 10) Strada Porții (Nr. 10),

care prin soliditatea sa în curs de 30 de ani, de când există pe piața Brașovului, și a câștigat în totă Austro-Ungaria și România un renume bun. Recomandă onor. public

marele assortiment de încălțăminte, garantate de solide și moderne,

pentru **bărbați, dame și copii**, pentru **mire și mirésă** pentru dans, gimnastică, casă și pentru atelier (lucrătoare) etc. etc. toate cu prețuri foarte moderate, ce se poate vedé, din consemnarea prețurilor câtor-va articuli precum urm éză :

Pentru bărbați:

- Ghete de pele vachs, tari, în cuie lucrate cu gumă dela fl. 2.95 în sus
- „ „ „ „ în besătzuri, cu s. fără nast. „ fl. 3.50 „
- „ „ „ „ „ cu șinóre „ fl. 4.— „
- „ „ „ „ „ séu postav și cu pele în jur de iarnă fl. 4.50 „
- „ „ „ „ „ lac rus. „ „ fl. 5.— „
- „ „ „ „ „ de mănuse lac de salon fine dela fl. 4.80 „
- „ „ „ „ „ vachs franțuz. cusute în beset fine „ fl. 5.50 „
- Pantofi de pele vachs în cuie lucrate „ fl. 3.— „
- „ „ „ „ galbene „ fl. 3.60 „
- „ „ „ „ lac salon fine cusute „ fl. 4.50 „
- Cisme lungi de pele juft rus. talpă duplă „ fl. 7.50 „
- „ „ „ „ de postav de stiria cu pele în jur „ fl. 7.50 „
- „ „ „ „ de drum peste ghete de purtat, din postav „ fl. 4.— „
- „ „ „ „ de copii mic fl. 2.60, de copii mari „ fl. 2.80 „
- Galoci de bărbați de Viena fl. 2.— rusesc „ fl. 2.80 „
- Șoșoni „ „ „ „ „ fl. 3.80 „ „ fl. 4.80 „
- Pantofi pentru gimnast. cu talpă de gumă rus. „ fl. 1.25 „
- „ „ „ „ de pânză rusescă grosă cu talpă de pele „ „ „
- în țințe lucr. pânză neagră séu cafnie cu vîrfuri „ fl. 1.20 „
- Pantofi de casă de pele ori păslă, de stofă „ fl. 1.— „

Pentru dame:

- Ghete de pele patentă séu vițel în besătz cu gumă dela fl. 2.85 în sus
- „ „ „ „ „ Gems „ „ „ besătz cu vîrfuri de lac dela fl. 3.80 „
- „ „ „ „ „ „ „ „ „ în bes. cu șinóre „ fl. 3.50 „
- „ „ „ „ „ „ „ „ „ nasturi „ fl. 4.— „
- „ „ „ „ „ „ „ „ „ mănuse cu lac salon în jur, fine „ fl. 4.50 „
- Pantofi de pele tari pentru stradă în cuie „ fl. 2.50 „
- „ „ „ „ galbenă „ „ „ „ „ fl. 2.60 „
- „ „ „ „ fine pentru dans ușóre „ fl. 1.80 „
- „ „ „ „ de lac salon pent. dans ușóre „ fl. 2.20 „
- „ „ „ „ atlas séu mătasa albă pen. mirese „ fl. 2.50 „
- „ „ „ „ lac cu spangen pentru stradă „ fl. 3.20 „
- „ „ „ „ pentru gimnastică negri séu cafnie talpă de gumă dela fl. 1.20 „
- „ „ „ „ de pânză rus. gróse, neagră séu cafnie în cuie p. gimn. stradă și atelier dela fl. 1.10 „
- „ „ „ „ pentru casă, de stofe de păslă, de pele „ fl. —.90 „
- Ghete de Brúnel cu gumă „ „ „ „ fl. 2.80 „
- Pantofi de „ Sialon cu șinóre și lac „ fl. 2.— „
- Ghete de pele pentru fetețe mai mari „ fl. 2.60 „
- „ „ „ „ mic „ fl. 1.60 „
- Pantofi de copii dela 40 cr., 65 cr., 85 cr. „ fl. 1.20 „

Mare alegere în încălțăminte de băieți, fete și copii, în diferite colori, forme, calități, cu prețuri reduse.

Specialități încălțăminte de lues fabricate: Viena, Carlsbad, Paris, Berlin, Petersburg, etc. din pele Chevreau, Vachs, și din Lac de salon, în diferite colori și facon modern, se află în mare alegere și se poate comanda și după măsură directe din aceste fabrici.

Depozitul de Galoci și Șoșoni de gumă rusescă, al celei mai renumita fabrică de gumă din Petersburg, se află pentru tot Ardealul numai la sus numită firmă, unde se vînd fie-care păreche sub garanță, pentru durabilitate cu preț moderat.

Reparaturi și comande după măsură se primesc și se efectuează prin un măestru dibaciă cu prompteță.

— Comanda din afară de Brașov se efectuează prompt, însă numai cu rambursă; încălțăminte neconvenabile se primese francoat înapoi spre schimbare, eventual se înapoiază valoarea. — La comande din afară trebuie următoarele arătat: de ce preț? din ce pele? ce formă? ascuțit séu rotund? în besetz séu simplu? cu talpă gróse séu subțire. Ca măsură se pot trimite un papuc vechi cu posta ca: „Mustră fără valóre“ cu 5 cr. De ajuns este și arătarea Numérului încălțăminte, care cumpărătorul de obicei procură din prăvălii de încălțăminte. Altcum pôte or și ce laic lua măsura piciorului cu centimetru séu cu o fâșă de hărtia măsurând partea piciorului pe din nătru dela mijlocul călcăiului până la vîrf degetului cel mare, peste talpe și degete, peste glesne, peste călcăi și peste pulpe, trimițînd această măsură prin epistolă se pôte efectua comanda după dorință.

La prea înaltă poruncă a Măiestății Sale Apostol. c. și r.

a **XX. LOTERIE de STAT C. și R.**

pentru scopuri de binefacere a armatei comune.

Acastă Loterie de bani,

singura legal concesionată în Austria

conține **12,728** câștiguri în bani gata în suma totală de **403,160** coróne. Câștigul principal este de

200,000 coróne.

Tragerea urm éză necondiționat în 15 Iunie 1899.

Un los costă 4 coróne.

Losuri se capéță: la secția loteriilor statului în Viena I. Riemer-gasse 7, la colectanții de loterie, trafice de țutunuri, la oficiile de dare, poște, telegraf, oăi ferate, zarafii etc. Pianul loteriei pentru cumpărătorii de losuri gratis.

Losurile se trimit franco de porto.

Direcția loteriilor c. și r. secția loteriilor de stat.

2--10.560.

Cumpărați fabricate din patrie, că acelea sunt recunoscute ca bune, solide și valoróse!

Pentru SESONUL de Primăvară și vară.

Recomandăm on. public fabricatele noastre din lână curată, durabile, executare escelentă și anume:

- Stofe pentru rocuri, pantalon și pardiseuri.
- Stofe pentru uniforme de oficeri și ampioiați.
- Stofe de Loden ardelenesci, de tot durabile.
- Covóre și pănuri pentru padiment.
- Pleduri pentru bărbați și plapóme.
- Stofe pentru Haveloks și mantale de plóie.

Recomandăm și țeranilor fabricatele noastre de postavuri și stofe durabile bune la strapație.

Asigurând pe on. public de serviciu culant cu prețurile cele mai ieftine ale fabricei.

Ne rugăm de o cercetare cât mai numărósă cu tótă stima:

WILHELM SCHERG & C-IE.
Depozitul fabricii de postavuri.
Brașov, Piața mare.

5-8661

Mai de multe ori distins cu diplome, medalii de aur.

Numai fabricate din lână curată durabilă.

Exclusiv fabricate proprii.

Restaurația „Schützenhaus.“

Subscrisul are onore a aduce la cunoștința On. public, că **cu începere dela 1 Maiu a. c. se vinde în Restaurația dela „Schützenhaus“**

Bere de Steinbruch „Hofbräu“

precum și Bere „Czell“ în butelii, asemenea **vinuri curate de Ardeal. Bucătărie** cu mâncări calde în tot timpul de peste zi.

Pentru nunți, banchete, serate cu dans, petreceri închise, stau la dispoziție toate salele din Restaurația.

Rugându-mă de o cercetare numărösă sunt cu totă stima

2-9578.

Rudolf Forkert.

Câștigul cel mai mare

în cazul cel mai favorabil

1.000,000

CORÓNE.

Consemnarea

tuturor celor **50,000** câștiguri.

Cel mai mare câștig în cel mai favorabil cas

1.000,000 coróne.

Câștigurile speciale sunt împărțite cum urmază:

Coróne

1 Prämie	600000
1	400000
1	200000
2	100000
1	90000
1	80000
1	70000
2	60000
1	40000
5	30000
1	25000
7	20000
3	15000
31	10000
67	5000
3	3000
432	2000
763	1000
1238	500
90	300
31700	200
3900	170
4900	130
50	100
3900	80
2900	40

50,000 câșt. și pr. în sumă de **13.160,000**

În curând urmază a patra mare loterie de clasă reg. ung. Ea conține:

100,000 și **50,000**

losuri originale și câștiguri în bani, așa-dér jumătate din losuri trebuie să fie trase conform specificărei alăturate și și prospectul de câștig este enorm de mare.

În total vin **treispredece milioane 160,000 coróne** spre decideră sigură. Cel mai mare câștig în cazul cel mai favorabil

Un milion coróne.

Binevoitoare comande urgente de losuri originale cu prețul original stabilit după plan:

pentru un întreg los original I. cl. fl. 6.—
 „ o jumătate „ „ I. „ „ 3.—
 „ un pëtrar „ „ I. „ „ 150
 „ o optime „ „ I. „ „ 75

se expedeză cu ramburs sêu pe lângă trimiterea înainte a sumei. Liste oficióse se expedeză după tragere, planuri stau la dispoziție gratis. Tragerile se efectuesc publice sub supravegherea guvernului reg. ung.

Ne rugăm pentru comande cel mult până la

18 și 19 Maiu a. c. în care și urmędă tragerea, direct la

A. TÖRÖK & Co.

colectorii principali ai loteriei de clasă reg. ung. **Budapesta, V. Waitznerring 4a.**

Multe și forțe mari câștiguri am solvit noi prea stimaților noștri clienți și anume **în timp scurt peste unu și jumătate milion coróne.**

Scrisóre de comandă de tăiat.

Domnului **A. TÖRÖK & Co.,** Budapest.

Binevoit! a trimite Losuri originale clasa I. a Loteriei de clasă reg. ung. împreunată cu plauul oficial.

Suma de fl. { a se lua cu ramburs, ur- } (Ce nu convine
 { mézá cu mandat postal. } sê ștergeți!)

Adresa acurată.

TELEGRAM.

Mare asortiment de încălțăminte

pentru bărbați, dame, băieți și copii.

Ghete cu șinóre elastic și cu nasturi, cel mai nou fason franțuzesc și englezesc.

Noutățile cele mai fine de galanterie.

Prețuri originale.

Au sosit ghete negre și colorate dela renumitele fabrici privilegiate

Fondată în 1877.

S. E. & H. MICHELSTÄDTER

Fondată în 1877.

VIENA, Leitomischl, și Wlassin.

Mare asortiment de ghete pentru bărbați „Triumph-Schuhe“ patentate. Ce pôte fi mai bun și practic în lume.

Încălțatul și desculțatul lesne. Incheie elastic Patentate în toate statele din Europa.

Garanție pentru material și durabilitate. Dela 5 fl. în sus. Singură vëndare la **Filială, Strada Porții Nr. 16 (Hotel Baross).**

Se eșcută or! și ce reparatur! prompt și solid.

Tot sciul de ghete se curățá pe cale chimică.

Se trimite la tóte stațiunile, și în **România** cu rambursă.

La comande peste 20 fl. franco de porto. — Prețuri curente gratis și franco.

Se garantéză pentru lucru solid și durabil.

Dupá faime lăpíte de concurență rog On. public a face o încercare spre a se convinge, că susnumita fabrică dela fondarea ei numai prin soliditate și-a câștigat un renume în lume, precum și în România. În filialele fabricei prețurile sunt imprimare pe taipa ghetei, astfel că străinii sunt feriți de a plăti mai mult.

Rugându-mă de o cercetare numărösă, sunt cu totă stima

Iosif Stauber,

667,7—10

conducătorul filialei, Strada Porții (Hotel Baross) Nr 16.

Zacherlin

Nu pachetat în pungi (tocuri) **ci veritabil numai în sticlute** (cu numele Zacherlin.)

Acesta este ajutorul cel mai bun și radical contra plagei a or! și ce insecte.

Se află de vëndare: în Brașov: La Domnii I. L et A. Hesshaimer, Heinrich Zinz, Dimitrie Eremias nepoții, Emil Por, Karl Irk, Julius Müller, Carol Schuster farmacist, Teutsch et Tartler, N. Grădinar, Eduard Kugler farm., Julius Hornung farma ist, Heinrich G. Obert, Ferdinand Jekelius farm., Victor Roth farm., Karl Harth, Rudolf Stigl. Ioan Dușoiu, Fritz Geisberger, Lazar & Verzur, Henrich Petersberger. În Făgăraș: La Domnii: Iohann P. Hermann, R. G. Romoňianu, I. Iarosch, Heinrich Schul, Alexander Nehrer, Iacob F'eissig. În Cohalm: La Domnii: Ernst Wolff, Eduard Victor Melas, și unde sunt afșate placate.